T.C. MILLI EĞİTİM BAKANLIĞI

MESLEKİ EĞITIM VE ÖĞRETIM SISTEMININ GÜÇLENDIRILMESİ PROJESI)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

WEB TASARIM EDİTÖRÜ – 4

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- □ Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- □ Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- □ Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ– 1	3
1. FORMLAR	3
1.1. Form Oluşturma	3
1.2. Form İçeriğini Gruplama	5
1.3. Tek Satırlı Metin Alanları Ekleme	7
1.4. Çok Satırlı Metin Alanları Ekleme	9
1.5. Onay Kutuları Ekleme	. 10
1.6. Radyo Düğmeleri Ekleme	.12
1.7. Liste ve Menü Öğeleri Ekleme	.17
1.8. Düğme Ekleme	.20
1.9. Formları Biçimlendirme	.22
1.10. Formları İşleme	.23
1.11. Formları Test Etme	.23
1.12. Sıçrama Menüleri Oluşturma	.24
UYGULAMA FAALİYETİ	.27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	. 29
ÖĞRENME FAALİYETİ– 2	. 30
2. KULLANICI ETKİLEŞİMİ	. 30
2.1. Rollover Resmi Ekleme	. 30
2.2. Davranış Ekleme	.31
2.4. Etkin Resim Noktalarına Davranış Ekleme	. 33
2.5. Eylemleri ve Olayları Düzenleme	. 33
2.6. Durum Çubuğu Mesajı Oluşturma	.36
2.7. WEB Tarayıcısını Kontrol Etme	. 37
2.8. Yeni Tarayıcı Penceresi Açma	. 39
2.9. Açılır Menü Oluşturma	.40
2.10. Formların Geçerliliğini Kontrol Etme	.46
UYGULAMA FAALİYETİ	.48
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	.50
ÖĞRENME FAALİYETİ– 3	.51
3. KATMANLAR	.51
3.1. Katman Oluşturma	.51
3.2. Katmanları Adlandırma	. 54
3.3. Katman Özelliklerini Değiştirme	. 55
3.4. Katmanların Yığılma Sırasını Değiştirme	.55
3.5. Katmanları İç İçe Yerleştirme	.56
3.6. Katmanın Görünürlük Özelliğini Değiştirme	. 57
3.7. Izgara ve Cetvel ile Çalışmak	. 57
3.8. Katmanlar Üzerinde Kullanıcı Etkileşimi	. 58
3.8.1. Drag Layer	. 58
3.8.2. Show-Hide Layers	. 60
3.9. Katmanları Tablolara Dönüştürme	. 62
UYGULAMA FAALİYETİ	. 64
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	. 66

ÖĞRENME FAALİYETİ– 4	.67
4. ERİŞİLEBİLİRLİK VE TEST	.67
4.1. Uygun Kod Yazma	.67
4.2. Erişilebilirlik Testi	.67
4.3. Tarayıcı Uyumluluğunu Kontrol Etme	. 69
4.4. Site Bağlantılarını Kontrol Etme	.70
4.5. Artık Dosyaları Kontrol Etme	.70
4.6. Site İçin Rapor Oluşturma	.71
4.7. Yazım Denetimi	.73
UYGULAMA FAALİYETİ	.74
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	.75
ÖĞRENME FAALİYETİ– 5	.76
5. SİTE YÖNETİMİ	.76
5.1. Files Paneli	.76
5.2. Siteye Yeni Klasör ve Dosyalar Ekleme	.78
5.3. Site Haritası Oluşturma	.78
5.4. Sitenin Bir Alt Bölümünü Görüntüleme	.78
5.5. Site Haritası Görünümünde Bağlantılarla Çalışma	.79
5.6. Harita Görünümünde Sayfalarda Değişiklik Yapma	. 80
5.7. Uzak Siteye Bağlanma	. 80
5.8. Dosyaları Aktarma	. 82
5.9. Sunucu Bağlantıları Oluşturma	. 82
UYGULAMA FAALİYETİ	. 84
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	. 85
MODÜL DEĞERLENDİRME	. 86
CEVAP ANAHTARLARI	. 89
ÖNERİLEN KAYNAKLAR	.90
KAYNAKÇA	.91

AÇIKLAMALAR

KOD	482BK0089
ALAN	Bilişim Teknolojileri
DAL/MESLEK	WEB Programcılığı
MODÜLÜN ADI	WEB Tasarım Editörü – 4
MODÜLÜN TANIMI	WEB tasarım editörü ile WEB sayfası hazırlamada uygulanan gelişmiş işlemlerin (form kullanımı, etkileşimli düğmeler, site düzenleme ve katmanlarla çalışma) öğretildiği bir öğretim
CÜDE	materyalidir.
SURE	
ON KOŞUL	"WEB Tasarım Editörü – 3" modülünü başarmış olmak
YETERLİK	Web sayfaları içine formlar yerleştirmek ve kullanıcı etkileşimli uygulamaları yapmak
MODÜLÜN AMACI	 Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam ve materyaller sağlandığında WEB tasarım editörünü kullanarak sayfa içine resim, metin ekleme, bağlantı oluşturma gibi temel işlemleri yapabileceksiniz. Amaçlar 1. WEB tasarım editörü yardımıyla formlar oluşturabileceksiniz. 2. Kullanıcı etkileşimine imkân sağlayan açılır menüler oluşturabileceksiniz. 3. Editör araçları ile site yönetimini gerçekleştirebileceksiniz. 4. WEB sayfalarına ait kod düzenlemelerini yapabileceksiniz. 5. WEB sayfası katman işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Bilgisayar laboratuarı, bilgisayar, WEB tasarım editörü
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Modül içinde ve sonunda verilen öğretici sorularla edindiğiniz bilgileri pekiştirecek, uygulama örneklerini ve testleri gerekli süre içinde tamamlayarak etkili öğrenmeyi gerçekleştireceksiniz. Sırasıyla araştırma yaparak, grup çalışmalarına katılarak ve en son aşamada alan öğretmenlerine danışarak ölçme ve değerlendirme uygulamalarını gerçekleştirin. Öğrenci ürün dosyası tutulması tavsiye edilir.

iv

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci

Internet kullanımının hızla yaygınlaştığı günümüzde kurum ve kuruluşlar için WEB ortamı önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu durum, Bilişim Teknolojileri alanı açısından WEB sayfası tasarımının önemini artırmıştır.

WEB sayfası tasarımı kodlar aracılığıyla yapılabildiği gibi tasarım editörleri kullanılarak da yapılmaktadır. Dreamweaver da bu tasarım araçlarından en sık olarak kullanılanıdır.

Bu modül ile WEB sayfası hazırlamada önemli yer tutan form ve menülerin kullanımı, katman uygulamalarının gerçekleştirilmesi ile site düzenleme için gerekli becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

ÖĞRENME FAALİYETİ– 1

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü form hazırlama araçlarını kullanabileceksiniz.

ARAȘTIRMA

Formların kullanım amaçlarını ve sağladığı kolaylıkları araştırınız. Yaptığınız incelemeleri, rapor haline getirerek sınıfta sununuz.

1. FORMLAR

Site ziyaretçileri ile etkileşime girilmesine olanak sağlayan **formlar**, veri alışverişini kolaylaştıran ara birimlerdir. Formlar aracılığıyla ziyaretçilerin siteyle ilgili düşünceleri, kullanıcı bilgileri, anket değerlendirmeleri gibi uygulamalar kayıt altına alınabilir.

Formlar, genellikle veri tabanları ile birlikte kullanılmaktadır. Formlar aracılığıyla veri tabanı içinden bilgi aktarımı veya veri tabanına bilgi gönderimi gerçekleştirilebilir.

Alan (*field*) adı verilen ve bilgi girişi yapılan bileşenleri içeren form nesneleri arasında metin alanları, onay kutuları, radyo düğmeleri, menü veya listeler sıralanabilir.

Form verileri, genellikle bir sunucu üzerinde yer alan bir veri tabanına, e-posta adresine veya işlenebilecekleri bir uygulamaya gönderilir. Formların işlenmesi, dinamik sayfaların (ASP, PHP, JSP vb. dillerin kullanıldığı sayfalar) veya CGI (Common Gateway Interface) scriptlerinin kullanımıyla gerçekleştirilebilir. **CGI**, formdaki veriler ile sunucu arasında iletişim bağlantısı görevini yapan standart bir protokoldür.

1.1. Form Oluşturma

Form; alanlar, düğmeler, menüler ve ziyaretçilerin bilgi girişi veya seçim yapmak için kullandıkları diğer nesneler için *taşıyıcı* görevi üstlenmektedir.

Dreamweaver'da form işlemlerini gerçekleştirmek için **Insert** araç çubuğunda bulunan **Forms** menü grubu içindeki düğmelerden faydalanılmaktadır (Şekil 1.1).

Dreamweaver'da sayfa içinde form oluşturmak için **Forms** menü grubunda yer alan **Form** düğmesine tıklanmalıdır.

Şekil 1.1: Form nesneleri

Bu durumda sayfa içinde *kırmızı çizgiler ile sınırlandırılmış bir alan* görünecektir (Şekil 1.2). Form tarafından kaplanan alanı gösteren bu çizgiler, tarayıcıda görünmemektedir. Bu alan **Code** görünümünde **<form> ... </form>** etiketleriyle tanımlanmaktadır. Oluşturacağımız form nesnesini veya nesnelerini, form içinde ekleyebiliriz.

Curry Curry	Form 3*				- 8
	🕡 Code 📆 Split 📑 Design	Title: Untitled Document	THÝ 82. 🔂,	CE.	

Şekil 1.2: Form ekleme

Form seçili iken **Properties** penceresini kullanarak forma ait düzenlemeleri gerçekleştirebiliriz (Şekil 1.3).

	1 8				10	
Form name	Action		🗀 Target	•	⊆lass None	•
 anket	Method POST 👻	Enctype		-		

Şekil 1.3: Form özellikleri

Form nesnelerini, form alanı içinde konumlandıracağımız için form içinde tablolarla çalışmamız yararlı olacaktır.

Bütün form nesnelerinin, form (kırmızı sınırlı alan) içine yerleştirilmesi gerekir. Aksi takdirde eklenen nesneler formun bir parçası olmaz. Form nesnesi eklenirken, form etiketinin (*form tag*) durumuna (eklenip-eklenmeyeceğine) dair bir soru gelecektir.

Form menü grubu içinde yer alan nesnelerin kullanım amaçlarını (Şekil 1.1'den faydalanarak) yazınız.

:																													•		•																																			
•																																																																		
•	• •	•••	• •	•••	•••	•	•••	••	•••	•••	•	•••	•••	•	••	•••	•	•	•••	•••	•	•••	•	••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	••	•	••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	• •	••	•••	••	• •	•	••	••	•	••	•••												
•	• •	•••	• •	•••	• •	•	••	•••	•••	•••	•	•••	••	•	••	•••	•	•	•••	•••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	•••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	• •	••	••	••	•••	•	••	••	•	••	••												
:	• •	•••	•	•••	•••	•	•••	••	•••	•••	•	•••	••	•	••	•••	•	•	•••	•••	•	••	•	••	•	••	•	••	•	•••	•	•••	••	•	••	•	•••	•	•••	•	•••	•	••	• •	••	•••	••	• •	•	•••	••	•	••	••												
:	• •	• •	•	••	• •	•	••	••	••	•••	•	•••	••	•	••	••	•	•	••	•••	•	••	•	••	•	••	•	••	•	••	•	•••	••	•	••	•	••	•	••	•	••	•	••	• •	••	••	••	• •	•	••	••	•	••	••												
:	•••		•	•••		•	••	••	• •	•••	•		••	•	•••	•••	•	•	••	•••	•	•••	•		•	•••	•		•	• •	•			•	••	•		•		•	•••	•	•••	•••	••	••	••	• •	•	••	••	•	••	••												
:			•											•			•	•					•		•				•		•													•				•	•			•														
:																																																																		
•																																																																		
		•••	• •	•••	•••	•	•••	••	•••	•••	•	•••	••	•	••	•••	•	•	•••	•••	•	•••	•	••	•	•••	•	•••	•	•••	•	•••	••	•	••	•	••	•	••	•	•••	•	•••	• •	••	•••	••	• •	•	••	••	•	••	•••												
	•	•	••	•••	•	••	•••	•	••	••	••	•••	•	••	•••	•	•••	•••	•	•••	•••	•	•••	•	•••	•	•••	•	••	•	•••	•	• •	•••	•	••	•	•••	•	••	•	•••	•	•••	•••	•	••	•••	••	• •	••	•••	•••	•	•••	•••	••	••	•••	•••	•••	•••	•	•••	•••	•••
	:	•	••	•••	•	••	•••	•	••	••	••	••	•	••	•••	•	•••	•••	•	•••	• •	•	••	•	•••	•	•••	•	••	•	•••	•	• •	•••	•	••	•	••	•	••	•	•••	•	••	••	•	••	••	••	• •	••	••	••	•	••	•••	•	••	•••	•••	• •	•••	•	•••	•••	•••
2 :	:	•	••	•••	•	••	••	•	••	••	••	• •	•	••	••	•	••	••	•	•••	••	•	••	•	••	•	•••	•	••	•	• •	•	• •	•••	•	••	•	••	•	••	•	••	•	••	••	•	••	••	••	• •	••	••	••	•	••	••	•	••	••	•••	• •	• •	•	••	•••	• •
3 :	:	•	••	• •	•	••		•	•••	•••	••		•	••		•	••		•			•	••	•	••	•		•	••	•		•	• •		•	••	•		•	••	•	••	•			•		•••	••	• •	•••	••		•	••		••	••				• •	•	••	•	

1.2. Form İçeriğini Gruplama

Ziyaretçilerden istenebilecek bilgileri, içerik benzerliğine göre mantıksal olarak gruplayabiliriz. Bu işlem, formun anlaşılmasını kolaylaştıracaktır. Örneğimizde; hazırlayacağımız form, *iletişim*, *şirketimiz hakkında fikirleriniz* ve *yanıtı arananlar* olmak üzere üç gruba ayrılacaktır.

Gruplandırma işlemleri için **alan kümeleri** (*fieldsets*) kullanılacaktır. Alan kümeleri, bir form içinde ayrı ayrı içerik bölümleri oluşturmak için kullanılan form nesneleridir.

Alan kümesi oluşturmak için **Forms** menü grubu içindeki **Fieldset** düğmesine tıklanmalıdır (Şekil 1.4).

🛙 🔻 Insert	Common	Layout	Forms 1	Fext H	TML Ap	plication	Flash elements	Favorites
	🖾 🛄							
2							Fieldset	
		Şe	kil 1.4: A	lan küm	nesi oluşt	urma		

Bu işlemin hemen ardından otomatik olarak **Split** görünüm moduna geçiş yapılacak ve **Fieldset** penceresi karşımıza gelecektir. Bu pencere içindeki **Label** alanına form grubuna ait tanımlamayı yazıp **OK** düğmesini tıkladığımızda girmiş olduğumuz tanımlama **Code** alanında **<legend>** ... **</legend>** etiketleri arasına yerleştirilecektir (Şekil 1.5).

Şekil 1.5: Form grubu tanımlama

İstediğimiz içerik gruplandırmasını yapıp ön izleme moduna geçtiğimizde Şekil 1.6'dakine benzer bir görünümle karşılaşılacaktır.

Tiedaini		
_Şirketimiz hakkında fikirleri	iniz	

Şekil 1.6: Gruplanmış form içeriğinin ön izlemesi

1.3. Tek Satırlı Metin Alanları Ekleme

Metin alanı (*Text Field*), ziyaretçinin yazarak girebileceği bilgilerin toplanması amacıyla kullanılmaktadır.

Kısa cevaplar (ad/soyad, e-posta adresi, unvan vb.) için tek satırlı metin alanları kullanılır.

Tek satırlı metin alanı eklemek için **Forms** menü grubu içinde yer alan **Text Field** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.7).

ii 🔻 Inse	ert Cor	nmon Lay	vout Forms	Text HT	ML Applicatio	on Flash e
	Text Fiel		•			abc 🖺
anket.h	ntm*					
	Code	Split Split	🛃 Design	Title: Untitle	ed Document	
	İletişi	m				
	I					

Şekil 1.7: Tek satırlı metin alanı ekleme

Karşımıza **Input Tag Accessibility Attributes** (*Giriş Etiketi Niteliklerine Erişim*) penceresi gelecektir (Şekil 1.8). Bu pencere içinde; metin alanına ait isim, stil ve yer tanımlaması yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklanmalıdır.

Label:	Adınız Soyadınız	
Style: (Wrap with label tag	Cancel
(Attach label tag using 'for' attribute	Help
(O No label tag	
Position: (Before form item	
(C After form item	

Şekil 1.8: Tek satırlı metin alanı tanımlamaları

Metin alanı düzenleme penceresi içinde bulunan alanların (*Style, Position, Access key* ve *Tab Index*) altında bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Wrap with label tag : Attach label tag using 'for' attribute :	
No label tag :	
Before form item : After form item :	
Access key : Tab Index :	

Eklemiş olduğumuz metin alanına ait isim, karakter genişliği, tip (tek satırlık – çok satırlık), başlangıç değeri atama gibi düzenlemeleri **Properties** penceresi aracılığıyla yapabiliriz (Şekil 1.9).

TextField	Char width	Type 💿 Single line	C Multi line	C Password	Class None
adsoyad	Max Chars	Init val			

Şekil 1.9: Metin alanı özellikleri

diniz Soyadiniz	
-posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi giriniz	
şirketimiz hakkında fikirleriniz	

Şekil 1.10: Eklenen metin alanının tarayıcıdaki görünümü

1.4. Çok Satırlı Metin Alanları Ekleme

Ziyaretçilerden geniş bilgi alınması amaçlandığında form içine çok satırlı metin alanları (*Textarea*) eklenmelidir. Bu tip metin alanlarında birden fazla satır (multi line) bulunur.

Tek satırlı metin alanı eklemek için **Forms** menü grubu içinde yer alan **Textarea** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.11).

a 🔻 Insert	Common Layout	Forms Text H	TML Application F	Flash elemer	nts Favoriti	es	
				Ĉ			
	Textarea			_	_	_	_
anket.htm*	*						200
	Code 🔛 Split	Design Title: Unti	tled Document	- তিন্	Jt. S.	C 🗉.	
1							
İİ	lletişim						
	_						
A	Adınız Soyadınız						
F	-nosta Adresiniz	Lütfen e-posta ad	dresinizi qiriniz				
	Siekotimiz hakkın	da fikieloeiniz					
1							

Şekil 1.11: Çok satırlı metin alanı ekleme

Açılan **Input Tag Accessibility Attributes** penceresi içinde gerekli tanımlamalar yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklanır. Gerekli görülen düzenlemeler **Properties** penceresinden de yapılabilir (Şekil 1.12).

	Şirketimiz	hakkında fikirlerini	2		
:body:	<pre><form#anket> <t< pre=""></t<></form#anket></pre>	able> <fieldse< th=""><th>t> <leqend> <span.style< th=""><th>3> <label> (<textarea>)</textarea></label></th><th>802</th></span.style<></leqend></th></fieldse<>	t> <leqend> <span.style< th=""><th>3> <label> (<textarea>)</textarea></label></th><th>802</th></span.style<></leqend>	3> <label> (<textarea>)</textarea></label>	802
I 🔻 Pr	operties				
[]	TextField textarea	Char width 53 Num Lines 10	Type 🔿 Single line	e Multiline O Password	Class style3 💌
		Wrap Default		<u>×</u>	

Şekil 1.12: Çok satırlı metin alanı özellikleri

lietişim		
Adınız Soyadınız		
E-posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi giriniz		
Şirketimiz hakkında fikirleriniz	X	
	*	
- Yaniti asananlar		

Şekil 1.13: Eklenen metin alanının tarayıcıdaki görünümü

1.5. Onay Kutuları Ekleme

Onay kutuları (*checkbox*), ziyaretçilerin birbiriyle ilgili bir grup öğe arasından bir veya birden fazla öğeyi seçmelerini sağlayan form nesneleridir.

Onay kutusu eklemek için **Forms** menü grubu içinde yer alan **Checkbox** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.14).

▼Insert Common Layout Forms Text HTML Application Flash elements	Favorites
anket.htm*	
Code 🔛 Split 📴 Design 🛛 Title: Untitled Document 👦 🖓	<u>.</u>
70 <fieldset></fieldset>	
71 <legend>Yanıtı arananlar<!--</td--><td>span><!--</td--></td></legend>	span> </td
72	
<pre>73 - İlgilendiğiniz ür&u</pre>	uml; n t
74 :	
75 /tr>	
20 min	
Yaniti arananlar	

Şekil 1.14: Onay kutusu ekleme

Açılan **Input Tag Accessibility Attributes** penceresi içinde gerekli tanımlamalar yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklanır. Gerekli görülen düzenlemeler, **Properties** penceresinden de yapılabilir (Şekil 1.15).

	Yanıtı arananlı - İlgilendiğiniz - Bilgisaya	ar ürün türünü belirtiniz. r donanım birimleri			
(body> «	<form#anket> <tabl< th=""><th>e> <span.style5> <label< th=""><th>>(<input/>)</th><th></th><th>802 × 2</th></label<></span.style5></th></tabl<></form#anket>	e> <span.style5> <label< th=""><th>>(<input/>)</th><th></th><th>802 × 2</th></label<></span.style5>	>(<input/>)		802 × 2
🔻 Prop	erties				
\mathbb{N}	CheckBox name checkbox	Checked value checkbox	Initial sta	ete C Checked	Class style5 💌

Şekil 1.15: Onay kutusu özellikleri

Properties penceresinde bulunan **Initial state** alanında, eklenen onay kutusunun başlangıç durumu (işaretli/**Checked**, işaretsiz/**Unchecked**) belirtilir.

- İletişim	
Adınız Soyadınız	
E-posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi giriniz	
Şirketimiz hakkında fikirleriniz	
	~
Yanıtı arananlar - İlgilendiğiniz ürün türünü helirtiniz	
Bilgisayar donanim birimleri	
🔲 Video Araçlari	
🗖 Ses Araçlari	
Paket Programlar	

Şekil 1.16: Eklenen onay kutularının tarayıcıdaki görünümü

1.6. Radyo Düğmeleri Ekleme

Radyo düğmeleri (*radiobuttons*), ziyaretçilerin birbiriyle ilgili bir grup öğe arasından sadece bir seçim yapmalarına imkân sağlayan form nesneleridir. İşaretlenen seçenek dışındakiler, otomatik olarak geçersiz hale gelmektedirler.

Radyo düğmesi eklemek için, **Forms** menü grubu içinde yer alan **Radio Button** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.17).

III Insert Common Layout Forms Text HTML Application Flash elements Favorites	
anket.htm* Radio Button	
Code 🚭 Split 📴 Design Title: Untitled Document 🖓 🖓 🚱 🤇	[
97 ass="style4"> 	
98 irmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar old 99 pan> 	u&#</td></tr><tr><td>100 pan></td><td></td></tr><tr><td>101 Ldset></td><td></td></tr><tr><td>102</td><td></td></tr><tr><td>102 •</td><td></td></tr><tr><th>Yanıtı arananlar Yanıtı arananlar İlgilendiğiniz ürün türünü belirtiniz. Bilgisayar donanım birimleri Video Araçları Ses Araçları Paket Programlar</th><th></th></tr><tr><td>- Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğnuzu belirtiniz.</td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></tbody></table>

Şekil 1.17: Radyo düğmesi ekleme

Açılan **Input Tag Accessibility Attributes** penceresi içinde gerekli tanımlamalar yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklanır. Gerekli görülen düzenlemeler **Properties** penceresinden de yapılabilir (Şekil 1.18).

	- Firmamızdar [C] TV reklaml	n hangi araçlar arı	vasıtasıyla haberi	dar olduğnuzu belirtiniz.	
<body></body>	<form#anket> <tal< th=""><th>ble> <fie< th=""><th>ldset> <p.style4> <spa< th=""><th>n.style7> <label> [<input/>]</label></th><th> </th></spa<></p.style4></th></fie<></th></tal<></form#anket>	ble> <fie< th=""><th>ldset> <p.style4> <spa< th=""><th>n.style7> <label> [<input/>]</label></th><th> </th></spa<></p.style4></th></fie<>	ldset> <p.style4> <spa< th=""><th>n.style7> <label> [<input/>]</label></th><th> </th></spa<></p.style4>	n.style7> <label> [<input/>]</label>	
	Radio Button radiobutton	Checked value	radiobutton	Initial state C Checked	Class style7 💌

Şekil 1.18: Radyo düğmesi özellikleri

lletişim	
Adınız Soyadınız	
E-posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi girin	iz
Sirketimiz hakkında fikirleriniz	
5702	
- Yanıtı arananlar	
- İlgilendiğiniz ürün türünü belirtiniz.	
🔲 Bilgisayar donanim birimleri	
🗖 Video Araçlari	
🗖 Ses Araçlari	
🗖 Paket Programlar	
- Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla hat	erdar olduğnuzu belirtiniz.
C TV reklamlari	
C Radyo reklamlari	
🖸 Gazete reklamlari	
C Tavsiye	

Şekil 1.19: Eklenen radyo düğmelerinin tarayıcıdaki görünümü

Radyo düğmelerinin tek tek eklenmesindense grup halinde eklenmesi tercih edilmektedir. Radyo grubu eklemek, hem zaman açısından tasarrufa neden olacağı gibi radyo öğeleri arasında da iletişim kopukluğunun önüne geçecektir.

Radyo grubu eklemek için **Forms** menü grubu içindeki **Radio Group** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.20).

Şekil 1.20: Radyo grubu ekleme

Karşımıza **Radio Group** penceresi gelecektir (Şekil 1.21). Bu pencere içinde grupta bulunacak radyo düğmeleri tanımlanmalıdır. **Value** kısmına seçili radyo düğmesinin değeri aktarılabilir. Örneğin **Label**'i "0-20" olan radyo düğmesinin değeri **Value** "0" olabilir.

lio buttons:	+ -		Cancel
	Label 0-20 21-35 36-50 51	Value radio radio radio radio radio	Help

Şekil 1.21: Insert araç çubuğu sekmeleri

Radyo grubu düzenlemelerini Properties penceresinden yapabiliriz (Şekil 1.22).

<pre>> Yas grubunu C 0-20 C 21-35 C 36-50 C 51</pre>	uzu belirtiniz. ble> <fieldset> <p.style4> <</p.style4></fieldset>	label> [<input/>]	
li ▼ Properties			
Radio Button	Checked value radio	Initial state 🤇 Checked	Class style4 💌
yasgrubu		Unchecked	

Şekil 1.22: Radyo grubu özellikleri

Adınız Soyadınız	letişim	
E-posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi giriniz Sirketimiz hakkında fikirleriniz Yanıtı arananlar Yanıtı arananlar Yanıtı arananlar Yugilendiğiniz ürün türünü belirtiniz. Bilgisayar donanim birimleri Video Araçlari Baket Programlar Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. Yasıye Yaşış grubunuzu belirtiniz. O 0-20 21-35 36-50 51	diniz Soyadınız	
Sirketimiz hakkında fikirleriniz Yanıtı arananlar 'Yanıtı arananlar 'Yanıtı arananlar 'Yanıtı arananlar 'Igilendiğiniz ürün türünü belirtiniz. Bilgisayar donanim birimleri Bilgisayar donanim birimleri Ses Araçlari Bilgisayar donanim birimleri Ses Araçlari Baket Programlar Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. Yiket Programlar Yaş grubunuzu belirtiniz. O 0-20 2 21-35 2 36-50 C 51	posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi giriniz	
Yanıtı arananlar - İlgilendiğiniz ürün türünü belirtiniz. Bilgisayar donanim birimleri Video Araçlari Ses Araçlari Paket Programlar - Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. C TV reklamlari C Radyo reklamlari C Gazete reklamlari C Tavsiye - Yaş grubunuzu belirtiniz. C 121-35 C 36-50 C 51	Şirketimiz hakkında fikirleriniz	
Yanıtı arananlar İlgilendiğiniz ürün türünü belirtiniz. Bilgisayar donanim birimleri Video Araçlari Ses Araçlari Paket Programlar - Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. C TV reklamlari C Radyo reklamlari C Gazete reklamlari C Tavsiye - Yaş grubunuzu belirtiniz. C 0-20 21-35 C 36-50 C 51	*	
 Bilgisayar donanim birimleri Video Araçlari Ses Araçlari Paket Programlar Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. TV reklamlari Gazete reklamlari Gazete reklamlari Tavsiye Yaş grubunuzu belirtiniz. 0 -20 21-35 36-50 51 	Yanıtı arananlar İlailandiğiniz ürün türünü halirtiniz	
 Video Araçlari Ses Araçlari Paket Programlar Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. TV reklamlari Radyo reklamlari Gazete reklamlari Tavsiye Yaş grubunuzu belirtiniz. 0 -20 21-35 36-50 51 	Bildisavar donanim hirimleri	
 Ses Araçlari Paket Programlar Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. TV reklamlari Radyo reklamlari Gazete reklamlari Tavsiye Yaş grubunuzu belirtiniz. 0 -20 21-35 36-50 51 	Video Aradari	
 Paket Programlar Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. Tv reklamlari Radyo reklamlari Gazete reklamlari Tavsiye Yaş grubunuzu belirtiniz. 0 -20 21-35 36-50 51 	Ses Aradari	
 Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz. TV reklamlari Gazete reklamlari Gazete reklamlari Tavsiye Yaş grubunuzu belirtiniz. 0 -20 21-35 36-50 51 	Paket Programlar	
C TV reklamlari C Radyo reklamlari C Gazete reklamlari C Tavsiye - Yaş grubunuzu belirtiniz. C 0-20 C 21-35 C 36-50 C 51	Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz.	
C Radyo reklamlari C Gazete reklamlari C Tavsiye - Yaş grubunuzu belirtiniz. C 0-20 C 21-35 C 36-50 C 51	TV reklamlari	
C Gazete reklamlari C Tavsiye - Yaş grubunuzu belirtiniz. C 0-20 C 21-35 C 36-50 C 51	Radyo reklamlari	
C Tavsiye - Yaş grubunuzu belirtiniz. C 0-20 C 21-35 C 36-50 C 51	Gazete reklamlari	
- Yaş grubunuzu belirtiniz. O 0-20 O 21-35 O 36-50 O 51	Tavsiye	
C 0-20 C 21-35 C 36-50 C 51	Yas grubunuzu belirtiniz.	
© 21-35 © 36-50 © 51	0-20	
C 36-50 C 51	21-35	
C 51	36-50	
	51	

Şekil 1.23: Eklenen radyo grubunun tarayıcıdaki görünümü

1.7. Liste ve Menü Öğeleri Ekleme

Liste veya menüler, ziyaretçinin istenen öğeler içinden seçim yapmasını kolaylaştırmak amacıyla kullanılırlar Liste / menü seçenekleri içinden, ziyaretçinin seçmiş olduğu tek öğe aktif hale gelir.

Liste veya menü oluşturmak için **Forms** menü grubu içindeki **List/Menu** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.24).

Şekil 1.24: Liste / Menu ekleme

Form nesnesi, otomatik olarak sayfa içine yerleştirilecektir. Nesne seçildikten sonra **Properties** penceresi aracılığıyla liste/menü özelliklerini düzenleyebiliriz (Şekil 1.25).

Ē	Meslek arub Listeden seçini	unuzu belirtiniz. z 💌					
<body> <f< th=""><th>orm#anket> <ta< th=""><th>ble> <fieldset:< th=""><th>> <p.style4> <str< th=""><th>ong> <select></select></th><th></th><th></th><th>802</th></str<></p.style4></th></fieldset:<></th></ta<></th></f<></body>	orm#anket> <ta< th=""><th>ble> <fieldset:< th=""><th>> <p.style4> <str< th=""><th>ong> <select></select></th><th></th><th></th><th>802</th></str<></p.style4></th></fieldset:<></th></ta<>	ble> <fieldset:< th=""><th>> <p.style4> <str< th=""><th>ong> <select></select></th><th></th><th></th><th>802</th></str<></p.style4></th></fieldset:<>	> <p.style4> <str< th=""><th>ong> <select></select></th><th></th><th></th><th>802</th></str<></p.style4>	ong> <select></select>			802
	List/Menu select	Type 何 Menu C List	Height Selections	Allow multiple	List Values	Class style4	
			Initially selected	Listeden seçiniz. 🔺 Akademisyen Bankacı			

Şekil 1.25: Liste / Menü özelliklerini düzenleme

Properties penceresinde bulunan **List Values** düğmesine tıklayarak karşımıza gelen List Values penceresi içinden eklediğimiz liste/menü içinde bulunmasını istediğimiz seçeneklere ait giriş, yer değişikliği, silme gibi işlemleri yapabiliriz (Şekil 1.26).

<u> </u>	1	A. 🖌 📗	ОК
Item Label	Value		Capcel
Listeden seçiniz	listeden seçiniz		
Akademisyen	akademisyen		
Bankacı	bankacı		
Doktor	doktor		
Emekli	emekli		
İşçi	işçi		Help
Morouw	momu		

Şekil 1.26: Liste / Menü seçeneklerini düzenleme

List/Menu Properties penceresinde bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Li
Li Al B D E İş M
Ő

Şekil 1.27: Liste / Menü seçeneklerinin görünümü

İletişim	
Adınız Soyadınız	
E-posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi giriniz	
Şirketimiz hakkında fikirleriniz	
Yanıtı arananlar - İlgilendiğiniz ürün türünü helirtiniz	
🗆 Bilgisavar donanim birimleri	
Video Aradan	
Ses Aradari	
🗖 Paket Programlar	
Firmamızdan hangi araçlar vasıtasıyla haberdar olduğunuzu belirtiniz.	
O TV reklamlari	
🔍 Radyo reklamlari	
🖸 Gazete reklamlari	
C Tavsiye	
Yas gruhunuzu helirtiniz.	
C 0-20	
C 21-35	
C 36-50	
O 51	
Meslek grubunuzu belirtiniz.	
Listeden seçiniz 🔽	

Şekil 1.28: Eklenen liste / menünün tarayıcıdaki görünümü

1.8. Düğme Ekleme

Formların içinde form verisini göndermek (**Submit**) ve temizlemek (**Reset**) için genellikle iki tür düğme kullanılır.

- Submit (gönder) : Tarayıcıya, verinin gönderilmesini bildirir.
- **Reset (temizle) :** Form verilerinin tümünün temizlenmesini sağlar.

Form içine düğme eklemek için **Forms** menü grubu içindeki **Button** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.29).

Şekil 1.29: Düğme ekleme

Düğme, form içine eklendikten sonra **Properties** penceresi aracılığıyla etiketi (**Label**) ve türü (**Action** - *Submit / Reset*) düzenlenebilir (Şekil 1.30).

Gönder			
<body> <form#anket> <tab< th=""><th>le> <fieldset> <i< th=""><th>p.style4> <label> <inj< th=""><th>out#gonder>]</th></inj<></label></th></i<></fieldset></th></tab<></form#anket></body>	le> <fieldset> <i< th=""><th>p.style4> <label> <inj< th=""><th>out#gonder>]</th></inj<></label></th></i<></fieldset>	p.style4> <label> <inj< th=""><th>out#gonder>]</th></inj<></label>	out#gonder>]
▼ Propercies			
Button name gonder	Label Gönder	Action 📀 Submit form	C None

Şekil 1.30: Düğme seçeneklerini düzenleme

Button Properties penceresinde bulunan Action seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Submit Form :			
Reset Form :			
None			
None :	••••••	••••••	••••••

Eklenen **Submit** düğmesinin istenen şekilde çalışması için; istenen işlevin kodlar aracılığıyla belirtilmesi gerekmektedir.

Tİletişim
Adınız Soyadınız
E-posta Adresiniz Lütfen e-posta adresinizi giriniz
⊂Sirketimiz hakkında fikirleriniz
A
-Yanıtı arananlar
- İlgilendiğiniz ürün türünü belirtiniz.
🔲 Bilgisayar donanim birimleri
🔲 Video Araglari
🗖 Ses Araglari
Paket Programlar
- Firmamızdan bandi araclar yasıtasıyla babordar olduğunuzu bolirtiniz
C TV reklamlari
O Radvo reklamlari
O Gazete reklamlari
C Tavsiye
Yas ambunum kalistisia
0 91-35
C 36-50
Q 51
- Meslek grubunuzu belirtiniz.
Listeden seçiniz 💌
Gönder Temizle

Şekil 1.31: Eklenen düğmelerin tarayıcıdaki görünümü

1.9. Formları Biçimlendirme

Formlarımızın, sitenin genel yapısı ve görünümü ile uyumlu hale gelmesini sağlamak amacıyla CSS stillerinden faydalanabiliriz.

Biçimlendirme araçları yardımıyla form nesnelerimizi kolaylıkla düzenleyebilir renk, yazı, kenarlık ayarlarını tercihlerimize uygun hale getirebiliriz.

1.10. Formları İşleme

Hazırlamış olduğumuz forma ait verilerin bir veri tabanına aktarımı (bilgi gönderme/alma, arama vb. şekilde işlenmesi) gerektiğinde bu işlemin tanımlanması gerekecektir. Bu tanımlama işlemi, form seçili durumdayken Properties penceresinde görülen Action ve Method seçenekleri kullanılarak gerçekleştirilebilir.

\square	Form name	Action	nailto:info@obabilisim.com		🗋 Target	•
	anket	Method	POST 👻	Enctype	multipart/form-data	-

Formların işlenmesi ve veri tabanı uygulamalarının gerçekleştirilebilmesi için dinamik WEB sayfalarının (ASP, PHP, JSP, ColdFusion...) geliştirilmesi yararlı olacaktır.

Action; tarayıcıya, form verileri ile yapılacak işlemi gösterir.

Method ise form verisinin değerlendirilme şeklini (GET, POST, Default) belirler.

Form Properties penceresinde bulunan Method alanında bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Default	:
GET :	
POST	:

1.11. Formları Test Etme

Formlarımızın çalışmasını kontrol etmek için e-posta bağlantısı oluşturarak form verilerini e-posta adresine gönderebiliriz (Şekil 1.32).

Bu metot, sadece uyumlu WEB tarayıcılarında çalışmaktadır ve güvenlik düzeyi yüksek değildir. Sunucuda çalışan CGI scriptinin olmadığı durumlarda sadece test amacıyla kullanılmalıdır.

E-posta adresine form verilerini gönderirken dikkat edeceğimiz en önemli nokta Properties penceresindeki Enctype alanına text/plain verisini girmemiz gerektiğidir. Aksi takdirde gönderilen verilerin okunması imkânsızlaşacaktır.

Form Properties penceresinde bulunan **Enctype** alanında bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

1.12. Sıçrama Menüleri Oluşturma

Sıçrama menüsü (Jump Menu), site içindeki sayfalara veya harici WEB alanlarına giden bağlantılar içeren bir menü tipidir. Form içine eklenen bir sıçrama menüsü, bağlantı atamak için kullanışlı bir ara birim sunmaktadır.

Sıçrama menüsü oluşturmak için **Forms** menü grubu içindeki **Jump Menu** düğmesi tıklanmalıdır (Şekil 1.33).

🗄 🔻 Insert	Common Layout	Forms Text	HTML Application Flash elements Favorites	
	🖻 🔲 🗹 💿			
ĉ.		<u>)</u> .	mp Menu	

Şekil 1.33: Sıçrama menüsü oluşturma

Karşımıza **Insert Jump Menu** penceresi gelecektir (Şekil 1.34). Bu pencere içinde menü grubu içinde bulunacak seçenekler ve bağlanılacak site adresleri tanımlanmalıdır.

	+	ĺ	ОК
Menu items:	Ana Savfa	-	Cancel
	Hakkımızda Ürünlerimiz İletişim		Help
Text:	Ana Sayfa		
nen selected, go to URL:	[index.htm]	Browse	
Open URLs in:	Main window		
Menu name:	menu1		
Options:	🔲 Insert go button after menu		
	Select first item after URL change		

Şekil 1.34: Sıçrama menüsü seçeneklerini düzenleme

Sıçrama menüsü otomatik olarak sayfa içine yerleştirilecektir. Nesne seçildikten sonra **Properties** penceresi aracılığıyla menü özelliklerini düzenleyebiliriz (Şekil 1.35).

Ana Savf	a 📕				
41	<u> </u>				
<body> <for< th=""><th>m>(<select>)</select></th><th></th><th>11 - Sec. 18</th><th></th><th>80</th></for<></body>	m>(<select>)</select>		11 - Sec. 18		80
ii 🔻 Properti	ies		11 - 32 - 11		
	st/Menu	Type 💽 Menu	Height	List Values	
n	nenu1	C List	Selections 🗖 Allow multiple		- 10 - 10 - 10

Şekil 1.35: Sıçrama menüsü özelliklerini düzenleme

Properties penceresinde bulunan **List Values** düğmesine tıklayarak karşımıza gelen List Values penceresi içinden eklediğimiz sıçrama menüsü içinde bulunmasını istediğimiz seçeneklere ait giriş, yer değişikliği, silme gibi işlemleri yapabiliriz (Şekil 1.36).

<u>+ -</u>		ј ок
Item Label	Value	Cancel
Ana Sayfa	index.htm	
Hakkımızda	hakkimizde.htm	
Ürünlerimiz	urunlerimiz.htm	
İletişim	iletisim.htm	

Şekil 1.36: Sıçrama menüsü seçeneklerini düzenleme

OBA B	İLİŞİM SİSTEMLERİ®
	Ana Savfa 💌
	Ana Sayfa
	Hakkımızda
	Urünlerimiz İletisim

(açık hali)

OBA BİLİŞİM SİSTEMLERİ®
Ana Sayfa 💌
(ilk hali)

(ilk hali) Şekil 1.37: Eklenen sıçrama menüsünün tarayıcıdaki görünümü

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa "Öğrenme Faaliyeti–1" içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşlem Basamakları			Öneriler		
	WEB tasarım editörünü çalıştırınız. Önceden tanımlamış olduğunuz yerel site içinde yeni bir sayfa oluşturunuz.		Create / New		
	Sayfa içinde form oluşturunuz.		Forms		
	Form içeriğini 4 gruba ayırınız. Form gruplarını isimlendiriniz.		Fieldset Text Field I Kullanıcı Bilgileri En Sevdikleriniz Form Aktarımı		
	Kullanıcı Bilgileri alanında <i>isim girişi</i> için metin alanı ekleyiniz		Tek satırlı		
	Kullanıcı Bilgileri alanında <i>adres girişi</i> için metin alanı ekleyiniz.		Textarea		
	Kullanıcı Bilgileri alanında meslek seçimi için liste oluşturunuz.		Öğrenci 🗸		
	En Sevdikleriniz alanında <i>En Sevdiğiniz</i> <i>Yemek</i> sorusu için onay kutuları oluşturunuz.		Checkbox		
	En Sevdikleriniz alanında <i>En Sevdiğiniz</i> <i>Renk</i> sorusu için radyo düğmeleri oluşturunuz.		Radio Group		
	Form Aktarımı alanında <i>gönderim ve temizleme</i> işlemleri için düğmeler oluşturunuz.		Submit / Reset		

Form elemanlarını biçimlendiriniz.	Renk, yazı biçimlendirmesi
Yeni bir sayfa içinde yeni bir forn oluşturunuz.	1
Form içine site içi geçişlerde kolaylıl sağlayacak bir menü ekleyiniz.	c 🗌 Sıçrama menüsü
 Oluşturduğunuz sayfaları kaydediniz. WEB tasarım editörünü kapatınız. 	□ Alt + F4

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- Objektif Testler (Ölçme Soruları)

Aşağıdaki ifadeleri okuyarak doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa " \mathbf{D} " harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise " \mathbf{Y} " harfini koyunuz.

- **1.** () Form, diğer nesneler için bir taşıyıcıdır.
- 2. () Form içine eklenmeyen form nesneleri, işlevlerini gerçekleştiremezler.
- **3.** () Metin alanları ziyaretçinin tıklayarak seçim yapabilecekleri giriş nesneleridir.
- **4.** () Onay kutuları, ziyaretçilerin bir grup öğe içindeki birden fazla seçeneğin aktif olması istendiğinde kullanılırlar.
- 5. () Sıçrama menüsü ile liste/menü nesnesi arasında fark bulunmamaktadır.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ– 2

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü araçlarını kullanarak sayfa içinde etkileşimli alanlar oluşturarak bunları ait biçimlendirme işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz.

2. KULLANICI ETKİLEŞİMİ

Etkileşim ve kullanıcı geribildirimi, ziyaretçilerin site içeriğini daha iyi anlamalarına yardımcı olduğu gibi sitenin yapısına da olumlu katkıda bulunmaktadır.

WEB sitelerindeki etkileşim, özellikle kullanıcı açısından büyük önem taşımaktadır. Ziyaretçileri site içinde belirli işlemler gerçekleştirmeye veya katılımda bulunmaya teşvik eden siteler, diğerlerine göre daha akılda kalıcıdır.

2.1. Rollover Resmi Ekleme

Rollover, imleç üzerine geldiğinde değişen nesne türüdür. Böylelikle iki nesnenin kullanımı aynı alanda birleştirilmiş olur.

Sayfa içinde rollover resim oluşturmak için **Common** menü grubu içinde yer alan **Image** düğmesi altındaki **Rollover Image** seçeneği tıklanmalıdır (Şekil 2.1).

II ▼ Insert Commo	Dri Layout Forms Text H	TML Application	Flash elements Favorites
Untitled-1*	Image Image Placeholder Rollover Image	Document	Tation (10 - Carlor (10 - Carl
5	Fireworks HTML		
I	 Draw Rectangle Hotspot Draw Oval Hotspot Draw Polygon Hotspot 		

Şekil 2.1: Rollover resim ekleme

Karşımıza **Insert Rollover Image** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde rollover resme ait isim (name), birinci resim (original image), ikinci resim (rollover image), bağlantı adresi (URL) tanımlamaları yapılır (Şekil 2.2).
Image name:	Image1		ОК
intege name.			
Original image:	ata .jpg	Browse	
- 11 · ·	1		Help
Rollover image:	bayrak.jpg	Browse	
	🔽 Preload rollover image		
Alternate text:			
hen dicked. Go to URL:		Browse	

Şekil 2.2: Rollover resim tanımlamaları

İlgili tanımlamalar yapıldıktan sonra sayfanın tarayıcı ön izlemesi gerçekleştirilirse imleç, birinci resmin üzerine getirildiği an aynı alanda ikinci resim (rollover image) görüntülenecektir (Şekil 2.3).

Şekil 2.3: Rollover resmin tarayıcıda görüntülenmesi

2.2. Davranış Ekleme

Davranışlar ile sayfa içinde bulunan nesneler için rollover uygulamaları oluşturulabilir. Bu uygulamalar ile imleç, nesne üzerine getirildiğinde değişik sonuçlar elde edilebilir.

Davranış ekleme işlemi için Behaviors paneli menü seçeneklerinden faydalanabiliriz.

Rollover resim oluşturma işlemi için birinci resim seçili iken **Behaviors** panelinde bulunan (+) düğmesine tıklanarak açılan menüden **Swap Image** seçeneği işaretlenmelidir (Şekil 2.4).

Şekil 2.4: Swap Image davranışını ekleme

Karşımıza Swap Image penceresi gelecektir. Bu pencere içinde rollover resme ait tanımlamalar yapılır (Şekil 2.5).

Swap Image penceresinde bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

.

Preload images :

Restore images onMouseOut :

Images:	image "background" *	OK
1999 - 1999		Cancel
		Help
t source to:	macromedia.jpg Bro	wse
	-	
	I Preload images	

Şekil 2.5: Swap Image penceresi

Gerçekleştirilen tanımlamalar, otomatik olarak **Behaviors** panelinde görüntülenecektir (Şekil 2.6).

Şekil 2.6: Swap Image işleminde Behaviors paneli

Şekil 2.7: Swap Image işleminin tarayıcıda görüntülenmesi

Swap Image işlemi için Behaviors paneli değerlerinin işlevlerini yazınız.

2.4. Etkin Resim Noktalarına Davranış Ekleme

Sayfa içindeki etkin resim noktalarına davranış ekleme işlemi ile Swap Image aracılığıyla rollover resmi oluşturmak arasında herhangi bir fark bulunmaktadır. Resim içindeki etkin nokta seçildikten sonra **Swap Image** eylemi eklenir.

2.5. Eylemleri ve Olayları Düzenleme

Davranışlar, eylemler ve olayların birleşiminden meydana gelmektedir.

Örneğin bir önceki davranış uygulamasında;

Eylem \Box Swap Image

Olay OnMouseOver olarak belirlenmiştir.

Bu uygulamada bir açılır mesaj için eylem oluşturarak buna karşılık gelen bir olay seçeceğiz.

Davranış eklenecek nesne seçildikten sona **Behaviors** panelinde bulunan (+) düğmesine tıklanarak açılan menüden **Popup Message** eylemi seçilmelidir. Bu durumda karşımıza **Popup Message** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde rollover resme ait tanımlamalar yapılır (Şekil 2.8).

Şekil 2.8: Popup Message penceresi

Pencere içinde mesaj girişi tamamlandıktan sonra OK düğmesine tıklandığında **Behaviors** paneli içinde **Popup Message** eylemi ve buna karşılık gelen olay görülecektir (Şekil 2.9).

Şekil 2.9: Popup Message için Behaviors paneli

Eylemin gerçekleştirileceği olay türü (**onMouseOu**t) seçildikten sonra sayfa ön izlemesi yapıldığında imleç, nesnenin dışına getirildiğinde popup mesaj otomatik olarak görüntülenecektir (Şekil 2.10).

Crosoft Internet Explorer X OBA Bilisim Sistemleri Ovaseven&Babaç Tamam	•

Şekil 2.10: Popup Message eyleminin tarayıcıda görüntülenmesi

2.6. Durum Çubuğu Mesajı Oluşturma

Durum çubuğu, ziyaretçilere bağlantılar hakkında bilgi vermektedir. İstendiğinde bu çubukta görüntülenecek mesaj değiştirilebilir.

Durum çubuğu oluşturmak için ilgili nesne seçildikten sonra **Behaviors** panelinde bulunan (+) düğmesine tıklanarak açılan menüden **Set Text / Set Text of Status Bar** eylemi seçilmelidir. Bu durumda karşımıza **Set Text of Status Bar** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde rollover resme ait tanımlamalar yapılır (Şekil 2.11).

Status Bar	
OBA Biişim Sistemleri & BURSA	ОК
	Cancel
	Help
	Status Bar OBA Biişim Sistemleri & BURSA

Şekil 2.11: Durum çubuğu mesajı oluşturma

Pencere içinde mesaj girişi tamamlandıktan sonra **OK** düğmesine tıklandığında **Behaviors** paneli içinde **Set Text of Status Bar** eylemi ve buna karşılık gelen olay görülecektir (Şekil 2.12).

Şekil 2.12: Set Text of Status Bar için Behaviors paneli

Sayfa ön izlemesi yapıldığında imleç, nesnenin üzerine getirildiğinde durum çubuğu mesajı otomatik olarak görüntülenecektir (Şekil 2.13).

Şekil 2.13: Set Text of Status Bar eyleminin tarayıcıda görüntülenmesi

2.7. WEB Tarayıcısını Kontrol Etme

Oluşturduğumuz sayfa içindeki scriptlerin ve görsel öğelerin, bazı tarayıcılarda görüntülenememe ihtimali her zaman vardır. Tarayıcı kontrolü ile ziyaretçilerin kullandıkları tarayıcı türü algılanarak sitenin özelliğine göre gerekli görülürse yönlendirme veya uyarı mesajı gönderilebilir.

Tarayıcı kontrolünü yapmak için öncelikle ilgili sayfa seçilmelidir. Ardından **Behaviors** panelinde bulunan (+) düğmesine tıklanarak açılan menüden **Check Browser** eylemi seçilmelidir (2.14).

Şekil 2.14: Tarayıcı kontrolünün eklenmesi

Bu durumda karşımıza Check Browser penceresi gelecektir (Şekil 2.15).

Check Browser		<u>×</u>
Netscape Navigator:	4.0 or later, Go to URL	ОК
	otherwise, Stay on this page 💌	Cancel
Internet explorer:	4.0 or later, Go to URL	Help
	otherwise, Stay on this page 💌	
Other browsers	Stay on this page	
URL:	anket.htm Browse	
Alt URL:	Browse	

Şekil 2.15: Tarayıcı kontrolü düzenlemeleri

Check Browser penceresi öğelerinin işlevlerini yazınız.

Go to URL :			
Stay on this page :	•		
τα .		• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	

Pencere içi düzenlemeler yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklandığında **Behaviors** paneli içinde **Check Browser** eylemi ve buna karşılık gelen olay görülecektir (Şekil 2.16).

Attributes	Behaviors	Relevant CSS
== =	+ -	v

Şekil 2.16: Check Browser için Behaviors paneli

2.8. Yeni Tarayıcı Penceresi Açma

Yeni tarayıcı penceresini **Properties** penceresinde bulunan **target** = **_blank** seçeneği ile açtığımızda, pencereye ait hiçbir kontrolü yapamayız. Aynı işlemi **Behaviors** paneli araçları ile yaptığımızda ise pencere büyüklüğü, kaydırma çubukları ve menü çubukları gibi çeşitli nitelikleri kontrol edebiliriz.

İstenen bağlantıyı yeni pencerede açmak için bağlantı noktası seçildikten sonra **Behaviors** panelinde bulunan (+) düğmesine tıklanarak açılan menüden **Open Browser Window** eylemi seçilmelidir (2.17).

Anketimize	ulaşmak için <mark>tıklayınız</mark>	
	1	802 x 486 🖌 3K / 1
• B I		
ls 💽 💻 #000099	12 52 12 13 Iarget	

Şekil 2.17: Bağlantı noktasının seçimi

Bu durumda karşımıza **Open Browser Window** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde bağlantı adresi (URL), pencere boyutları (width-height) ve ismine (name) ait tanımlamalar yapılır (Şekil 2.18).

/indow width:	100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100 - 100
	Cancel
Attributes: 🔲 Navigation toolbar 👘 Menu bar	Help
Location toolbar Scrollbars as needed	
🗖 Status bar 👘 Resize handles	

Şekil 2.18: Yeni pencere ayarları

Open Browser Window penceresi öğelerinden **Attributes** seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

Navigation toolbar :	
Location toolbar :	
Status bar :	
Menu bar :	
Scrollbars as needed :	
Resize handles :	

2.9. Açılır Menü Oluşturma

Ziyaretçilerin site içinde gezintisini kolaylaştırmak amacıyla açılır menüler oluşturmamız uygun olacaktır.

Açılır menü oluşturmak için menü oluşturulacak nesne/resim seçilir. Ardından **Behaviors** panelinde bulunan (+) düğmesine tıklanarak açılan menüden **Show Pop-Up Menu** eylemi seçilmelidir (2.19).

Untitled-5*	_ 🗃 🗙 🗍 🔻 Tag <area/>
pit 📴 Design 🛛 Title: Untitled Document 🖓 생수 🚱 🧷 🗇 🗐	Attributes Behaviors
OBA BİLİŞİM SİSTEMLERİ Ana Suyfa Hakkımızda Ürünlerimiz İletişim	Call JavaScript Change Property Check Browser Check Plugin Control Shockwave or Flash Drag Layer Go To URL Hide Pop-Up Menu Jump Menu Ju

Şekil 2.19: Açılır menü oluşturma

Bu durumda karşımıza **Show Pop-Up Menu** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde **Contents** sekmesi altında menü adı (text), bağlantı adresi (link), sıralaması ve konumuna dair (iç- dış) tanımlamalar yapılır (Şekil 2.20).

Show Pop-Up Menu penceresi Contents sekmesi düğmelerinin işlevlerini yazınız.

inu:		Target:		Help
ink:	subeler.htm	raiget.		
	Text	Link	Target	
	Dünden Bugüne Personelimiz Yönetim Kurulu Teknik Hizmetler Ofis Elemanları	tarihce.htm personel.htm yonetim.htm teknikerler.htm ofis_elemanlari.htm		
	Şubelerimiz	subeler.htm		

Şekil 2.20: Açılır menü içeriğini düzenleme

Appearance sekmesi altında menü yazı tipi ve renk ayarları düzenlenebilir (Şekil 2.21).

Show Pop-Up Menu penceresi Appearance sekmesi öğelerinin işlevlerini yazınız.

ntents Appearance	Advanced Position	ОК
		Cancel
Vertical m	enu	Help
Font: Default fo	nt 💌	
*Size: 12		
Up state:	Over state:	
Text: 💻	Text:	
Cell: 🗾	Cell: 💻	
	Dünden Bugüne	
	Personelimiz	
	Şubelerimiz	

Şekil 2.21: Açılır menü yazı-renk özelliklerini düzenleme

Advanced sekmesi altında hücre ve kenarlık ayarları düzenlenebilir (Şekil 2.22).

Show Pop-Up Menu penceresi Advanced sekmesi öğelerinin işlevlerini yazınız.

ontents	Appearance Advanced Position	ОК
		Cancel
	Cell width: 🗾 Automatic 🗾	Help
	Cell height: 🗾 Automatic	
	Cell padding: 3 Text indent: 0	
	Cell spacing: 0 Menu delay: 1000 ms	
	Pop-Up borders: 🔽 Show borders	
	Border width: 1 Shadow: 💻	
	Border color: 💻 Highlight: 🗔	
	Dünden Bugüne	
	Personelimiz	
	Şubelerimiz	
	Şubelerimiz	

Şekil 2.22: Açılır menü hücre-kenarlık özelliklerini düzenleme

Position sekmesi altında hücre ve kenarlık ayarları düzenlenebilir (Şekil 2.23).

Show Pop-Up Menu penceresi Position sekmesi öğelerinin işlevlerini yazınız.

ow Pop-Up Menu	
Contents Appearance Advanced Position	ок
	Cancel
Menu position:	Help
X: 119 Y: 151	
I	

Şekil 2.23: Açılır menü konum özelliklerini düzenleme

Pencere içi düzenlemeler yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklandığında **Behaviors** paneli içinde **Show Pop-Up Menu** eylemi ve buna karşılık gelen olay görülecektir (Şekil 2.24).

II ▼ Tag <a< th=""><th>rea> IE,</th></a<>	rea> IE,
Attributes	Behaviors Relevant CSS
	+,
onMouseOu	: 🛛 🍪 Hide Pop-Up Menu
onMouseOv	er 🛛 🌐 Show Pop-Up Me
onMouseOv	er 😧 Show Pop-Up Me

Şekil 2.24: Show Pop-Up Menu için Behaviors paneli

OBA BİLİŞİM SİSTEMLERİ						
Ana Sayla	Hakkimizda	Ürünlerimiz	lletizim			
	Dünden Bugüne					
	Personelimiz	Vönetim Kurulu				
	Subelerimiz	– Teknik Hizmetler				
		Offe Flowerland				

Şekil 2.25: Eklenen açılır menünün tarayıcıda görüntülenmesi

2.10. Formların Geçerliliğini Kontrol Etme

Forma girilen verileri sunucuya gönderilmeden kontrol etmek, girilen bilgilerin uygunluğunu görmek açısından yararlı olacaktır.

Form verilerinin geçerliliğini kontrol etmek için ilgili form nesnesi seçilerek **Behaviors** panelinde bulunan (+) düğmesine tıklanarak açılan menüden **Validate Form** eylemi seçilmelidir (2.26).

	x Tag <input/>
Code 프 Spit I Design Title: Untitled Document 정책 사람. 응. C 표.	Attributes Behav
Iletişim Adınız Soyadınız	Call JavaSoript Chack Rowser Check Rowser Check Rowser Check Rowser Check Player Go To URL Hide Pooy Up Menu Jump Menu Jump Menu Jump Menu Jump Menu Sott Nav Bar Image Set Text Show Hop-Up Menu Show-Hob Layers Show-Hob Layers Show-Hob Layers Swep Image Swep Image Swep Image Restore Validae Form
Yanıtı arananlar - İlgilendiğiniz ürün türünü belirtiniz.	Show Events For

Şekil 2.26: Form geçerliliğini kontrol etme

Bu durumda karşımıza **Validate Form** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde kontrol edilecek form nesnesi, veri türü ve gerekliliğine dair tanımlamalar yapılır (Şekil 2.27).

alloace Form		<u>×</u>
Named fields:	hout "adequad" in form "aplicat"	ОК
Named Heids.	text "ausoyad" in form "anket" text "e_posta" in form "anket" (RisEmail)	Cancel
	text textarea in form anket	Help
Value:	Required	
Accept:	C Anything C Number	

Şekil 2.27: Form geçerlilik özelliklerini düzenleme

Pencere içi düzenlemeler yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklandığında **Behaviors** paneli içinde **Validate Form** eylemi ve buna karşılık gelen olay görülecektir (Şekil 2.28).

Attributes	Behaviors Relevant CSS
	+ - × v
onBlur	🥵 Validate Form

Şekil 2.28: Validate Form için Behaviors paneli

lietișim	
Adınız Soyadınız Melih OVASEVEN	
E-posta Adresin	
Şirketimiz hakkında fikirleriniz—	Microsoft Internet Explanar X
	The following error(s) occurred:

Şekil 2.29: Form kontrolünün tarayıcıda görüntülenmesi

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek, konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa Öğrenme Faaliyeti-2 içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
 WEB tasarım editörünü çalıştırınız. Önceden tanımladığınız site içinde yeni bir sayfa oluşturunuz. 	Create - New
 Sayfa içinde rollover resim oluşturunuz. 	- JElu
 Rollover resim oluşturma işlemini eylem - olay ikilisini kullanarak gerçekleştiriniz. 	Behaviors / Swap Image
 İmleç, sayfa içindeki resim üzerine geldiğinde bir menü açılmasını sağlayan eylem-olay ilişkisini tanımlayınız 	onMouseOver – Popup Message
İmleç, sayfa içindeki resmin dışında iken durum çubuğunda mesaj görüntülenmesini sağlayan eylem-olay ilişkisini tanımlayınız.	□ Set Text of Status Bar
Sayfanın çalıştığı WEB tarayıcısının kontrolünü sağlayan eylem-olay ilişkisini tanımlayınız.	Check Browser
Sayfa içinde bulunan metin veya nesneye tıklandığında özellikleri tasarımcı tarafından belirlenmiş bir tarayıcı sayfasının açılmasını sağlayan eylem-olay ilişkisini tanımlayınız.	Open Browser Window

İmleç, sayfa içindeki resim üzerine geldiğinde bir açılır menü görüntülenmesini sağlayan eylem-olay ilişkisini tanımlayınız.	□ Show Pop-Up Menu
Menü özelliklerini değiştiriniz.	 Contents – Appearance Advaced - Position
 Sayfayı kaydederek kapatınız. Önceden hazırlamış olduğunuz form sayfasını açınız. 	
Form nesnelerinden veri girişi yapılması mecbur olanlar için eylem-olay ilişkisi tanımlayınız.	Validate Form
 Açmış olduğunuz sayfaları kapatınız. WEB tasarım editörünü kapatınız. 	\Box Alt + F4

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- Objektif Testler (Ölçme Soruları)

Aşağıdaki ifadeleri okuyarak doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa " \mathbf{D} " harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise " \mathbf{Y} " harfini koyunuz.

- () Rollover resim oluşturmak için Swap Image eyleminin eklenmesi ile Common menü grubu altındaki Image düğmesi içindeki Rollover Image seçeneğinin tıklanması arasında fark bulunmamaktadır.
- **2.** () Eklenen tüm eylemler imleç, eylem oluşturulmuş nesnenin üzerine geldiğinde aktif hale geçer.
- 3. () Açılır menüler oluşturmak için Popup Message eylemi eklenmelidir.
- **4.** () Form verilerinin uygunluğunun kontrolü için **Validate Form** eylemi oluşturulmalıdır.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ– 3

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü araçlarını kullanarak katman işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Grafik ve tasarım işlemlerinde için katman kullanımının amaçlarını, sağladığı kolaylıkları araştırınız. Yaptığınız incelemeleri, rapor haline getirerek sınıfta sununuz.

3. KATMANLAR

Katman (*layer*), sayfa içindeki elemanların birbiri üzerine yerleştirilmesi gibi işlemlerde sıklıkla faydalanılan metin, resim, tablo gibi nesnelerden oluşan yer tutucu nesnedir.

Katmanlar, özellikle sayfa düzeni ve görünümünün kontrolünde kolaylık sağlamaktadır.

3.1. Katman Oluşturma

Sayfa içinde katman oluşturmak için **Layout** menü grubu içindeki **Draw Layer** düğmesine tıklanmalıdır (Şekil 3.1).

ii 🔻 Insert	Common	Layout F	orms Text	Нт	ML ;	Applica	ation	Flas	h elem	nents	Favorites
	Standar	d Expande	ed Layout					10	oď	-	网
	Draw Layer									_	

Şekil 3.1: Katman oluşturma

Sayfa içinde katman oluşturmak için **Standart** görünüm modunda çalışılması gerekmektedir.

Draw Layer düğmesine tıklandığı an imleç (+) şeklini alacaktır. Ardından farenin sol tuşu basılı tutularak katman çizilebilir (Şekil 3.2).

Şekil 3.2: Katmanın sayfa içinde görünümü

Eklenen katman üzerinde işlem yapabilmek için katmanın seçilmesi gerekmektedir. Katmanı, üzerinde farenin sol tuşuna tıklayarak seçebileceğimiz gibi (Şekil 3.3) katman yer imi oluşturarak da seçebiliriz.

Şekil 3.3: Katman seçimi

Katman yer imi oluşturmak için **Edit** menüsü altında bulunan **Preferences** seçeneği tıklanarak **Preferences** penceresinin açılması sağlanır. Bu pencere içinde **Category** alanından **Invisible Elements** seçeneği tıklanarak seçenek alt öğeleri görüntülenir. Bu öğeler içinden **Anchor points for Layer** seçeneği aktif hale getirilir (Şekil 3.4).

Category	Invisible Elements	
General Accessibility Code Coloring Code Format Code Hints Code Rewriting CSS Styles File Types / Editors Fonts Highlighting Invisible Elements Layers Layout Mode New Document Office Copy/Paste Panels Preview in Browser Site Status Bar Validator	Show: 🕌 🗹 Named anchors Scripts Comments Comments Client-Side image maps Client-Side image maps Embedded styles Form delimiter Client-Side induces Form delimiter Client-Side induces Form delimiter Client-Side induces Form delimiter Client-Side induces Form delimiter Client-Side induces Show dynamic text as: Recordset.Field Server-Side includes: Show contents of included file	

Şekil 3.4: Katman işaretini aktif hale getirme

OK düğmesine tıklanarak bu işleme onay verilmesi ile sayfa içinde sol üst köşede **katman işareti** () görünecektir. Bu işaret üzerine tıklayarak da katman seçimini gerçekleştirebiliriz (Şekil 3.5).

Şekil 3.5: Katman işareti ile seçim

Katman içine nesne veya metin eklemek ile sayfa içine nesne veya metin ekleme arasında fark yoktur. Yapılması gereken tek işlem, imleci katman içine konumlandırmaktır (Şekil 3.6).

Şekil 3.6: Katman içine resim ekleme

3.2. Katmanları Adlandırma

Sayfa içine eklenen katmanlara, katman içine konumlandırılan metin veya nesne ile ilgili bir isim vermemiz anlaşılırlık açısından yaralı olacaktır.

Katman isimlendirmesi yapmak için **Layers** paneli içinde bulunan ilgili katmanın üzerine çift tıklamak yeterlidir. Ardından isim girişi için uygun olan alan yeni isim yazılır. (Şekil 3.7)

Şekil 3.7: Katman adlandırma

3.3. Katman Özelliklerini Değiştirme

Oluşturulan katman için; arka plan ekleme, yeniden boyutlandırma, taşıma gibi işlemleri kolaylıkla yapabiliriz.

Katman üzerinde değişiklik yapabilmek için ilgili katmanın seçilmesi gerekir. Ardından da **Properties** penceresinden faydalanarak istenen düzenlemeleri gerçekleştirebiliriz (Şekil 3.8).

🗄 🔻 Prop	erties			
	Layer ID	L 66px W 248px Z	-Index 1 Bg image	Class None
	maclogo 💌	Т 25рх Н 193рх	Vis default 💌 🛛 Bg color 📃	
		Şeki	il 3.8: Katman özellikleri	

Layer Properties penceresi araç çubuğu içinde bulunan seçeneklerin özelliklerini yazınız.

L	:	••••	 •••			•••	 •••			•••	 	 		 •••	 ••	 •••	•••	•••		••		 •••			
Т	:		 				 •••			•••	 	 		 	 	 						 •••			
W	:		 			•••	 •••		•••	••	 	 	•••	 •••	 •••	 		•••	•••	•••	•••	 ••			
H	:		 				 •••			•••	 	 		 •••	 	 					•••	 •••			
Z-Ind	ex			:	••		 	•••		•••	 	 	•••	 	 	 		•••				 	 	 	
Vis	:	••••	 				 •••			•••	 	 		 •••	 	 					•••	 •••			

3.4. Katmanların Yığılma Sırasını Değiştirme

Sayfa içinde oluşturduğumuz katmanları aynı alan üzerinde gruplandırabiliriz. Eğer yığılma sırasında bir değişiklik, aynı alan üzerine en son eklenen katman en üstte görünecektir (Şekil 3.9).

Şekil 3.9: Katman yığılma sıraları

Katman yığılma sırasını değiştirmek için Layers paneli içindeki isim alanı üzerinde sürükle-bırak metodu uygulanır. Bu sırada taşıma alanında () simgesi görünecektir (Şekil 3.10).

Şekil 3.10: Katman yığılma sıralarını değiştirme

3.5. Katmanları İç İçe Yerleştirme

İç içe yerleştirme, katmanların bir arada toplanması sağlamaktadır. Başka bir katmanın içine yerleştirilmiş bir katman, ana katman ile birlikte hareket edecektir.

İç içe yerleştirme işleminde; içe yerleştirilecek katman, **Layers** panelinden farenin sol tuşu basılı tutulup **Ctrl** tuşuna basılarak ana katmanın üzerine sürüklenir (Şekil 3.11).

Şekil 3.11: Katmanları iç içe yerleştirme

İçe yerleştirilen katmanı dışarı çıkarmak için ise **Layers** panelinden ilgili katman seçilerek farenin sol tuşu basılarak dışa sürüklenir.

3.6. Katmanın Görünürlük Özelliğini Değiştirme

Katmanların sayfa içinde görünmesini istediğimiz durumlar için **Layers** paneli aracılığıyla görünürlük özelliklerini (gizli veya görünür) değiştirebiliriz.

Katmanın sayfa içindeki görünürlük özelliklerini değiştirmek için **Layers** panelinde bulunan **Visibility** () alanına tıklamamız yeterlidir (Şekil 3.12).

Şekil 3.12: Katman görünürlüğünü düzenleme

Katman görünürlük özelliklerini, katman seçili iken **Properties** penceresi içinde bulunan **Visible** alanından da düzenleyebiliriz.

Layer Properties penceresi içindeki Visible seçeneklerinin görevlerini yazınız.

inherit	:
visible	:
hidden	••••••••••••••••••••••••••••••••••••••

3.7. Izgara ve Cetvel ile Çalışmak

Dreamweaver'da çalışırken tasarım sürecinde nesne konumlandırma sırasında yardımcı olan ızgara ve cetvel araçlarından faydalanabiliriz. Bu araçlar, özellikle katmanlar ile çalışırken kullanılmaktadır.

Sayfa içinde ızgaraların kılavuz olarak kullanımı için View menüsü altında bulunan Grid seçeneği içindeki Show Grid komutu tıklanmalıdır.

Cetveli aktif hale getirmek için ise **View** menüsü altında bulunan **Rulers** seçeneği içindeki **Show** komutu tıklanmalıdır.

Şekil 3.13: Izgara ve cetveli görüntüleme

3.8. Katmanlar Üzerinde Kullanıcı Etkileşimi

Katmanları davranışlar ile birlikte kullanarak ziyaretçilerin sayfamız ile etkileşime girmelerini sağlayabiliriz.

3.8.1. Drag Layer

Drag Layer davranışı, ziyaretçilerin tarayıcı penceresinde bir katmanı tutarak sayfa içindeki farklı bir konuma taşımalarına olanak sağlamaktadır.

Drag Layer davranışını oluşturmadan önce **<body>** etiketinin seçili olduğundan emin olmamız gerekir. Ardından davranış uygulanacak katman seçilerek **Behaviors** paneli içindeki (+) düğmesine tıklanarak açılan listeden **Drag Layer** tıklanmalıdır (Şekil 3.14).

Şekil 3.14: Drag Layer davranışı oluşturma

Karşımıza **Drag Layer** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde, katmanın taşınmasına ait düzenlemeleri (davranış uygulanacak katman, taşıma alanı vb.) yapabiliriz (Şekil 3.15).

Drag Layer penceresi içindeki seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

Movement	:	
Drop Target :		
Snap if within a		

×
OK Cancel
Help

Şekil 3.15: Drag Layer davranışını düzenleme

Düzenlediğimiz sayfa için tarayıcı ön izlemesini gerçekleştirdiğimizde **isim** adlı katmanın yukarı 50 piksel, sola 100 piksel taşınabildiğini görebiliriz.

3.8.2. Show-Hide Layers

Show-Hide Layers davranışı ile katmanlarının sayfa içindeki görünürlüğünü düzenleyebiliriz.

Bu işlem için öncelikle davranış oluşturulacak katman içindeki nesne seçilerek **Properties** penceresinde ulunan **Link** alanına # değeri girilmelidir. Ardından **Behaviors** paneli içindeki (+) düğmesine tıklanarak açılan listeden **Show-Hide Layers** tıklanmalıdır (Şekil 3.16).

Şekil 3.16: Show-Hide Layers davranışını oluşturma

Karşımıza **Show-Hide Layers** penceresi gelecektir. Bu pencere içinde görünürlüğü değiştirilecek katman seçilerek görünüm özelliği (show, hide, default) tanımlanır (Şekil 3.17-a, Şekil 3.17-b). OK düğmesine tıklandıktan sonra **Behaviors** panelinden **Show-Hide Layers** eylemine ait olay (*onMouseOver*) düzenlenebilir.

DBA BİLİŞİM SİS Dvaseven & Baba	TEMLERÍ AÇ	info@obabilisim.com www.obabilisim.com	
		1001 100	<a> onMouseO Show-Hide
	Change Ut da Laurence		
	Snow-Filde Layers		
	Named layers: lay lay lay	/er "logo" (show) /er "isim" /er "iletisim"	Cancel
	l s	how Hide Default	Help
			6

Şekil 3.17(a): Show-Hide davranışını düzenleme

www.obabilisim.com	<a> onMouseO Show-Hide La
de Layers layers: [ayer "logo" (hide) [ayer "isim"	
Jayer "letisim"	Help
	de Layers layers: layer "logo" (hide) layer "letisim" show Hide befault

Şekil 3.17(b): Show-Hide davranışını düzenleme

Katmanlar için davranış düzenlemeleri yapılıp tarayıcı ön izlemesi gerçekleştirildiğinde katmanların bu düzenlemelere göre görünüm değiştirdiğini izleyebiliriz (Şekil 3.18).

DBA BİLİŞİM SİSTEMLERI Ovaseven & Babaç	info@obabilisim.com www.obabilisim.com	OBA BİLİŞİM SİSTEMLERİ Ovaseven & Babaç	info@obabilisim.com www.obabilisim.com
12 and			
the second second	THE ST		

Şekil 3.18: Show-Hide Layers davranışı oluşturulan sayfanın tarayıcı ön izlemesi

3.9. Katmanları Tablolara Dönüştürme

Tarayıcılardan kaynaklanan farklılıklardan dolayı katmanların görüntülenmesinde yaşanan sıkıntıların önüne geçmek için katman-tablo dönüşümü gerçekleştirilebilir.

Bu işlem için imleç sayfa içinde iken **Modify** menüsü altında bulunan **Convert** seçeneği içindeki "**Layers to Table...**" komutu tıklanmalıdır.

Karşımıza "**Convert Layers to Table**" penceresi gelecektir. Bu pencere içinde tablo hücre düzenlemesi ve biçimlendirmesi ile katman araçlarının kullanımı düzenlenebilir (Şekil 3.19).

OBA BİLİŞİM SİSTEMLERİ Ovaseven & Babaç	info@obabilisim.com www.obabilisim.com
1	
Convert Lay	ers to Table
Table lay	out: Most accurate Smallest: collapse empty cells Less than: Use transparent GIFs Center on page
Layout to	Dols: Prevent layer overlaps Show layers panel Show grid Show to grid

Şekil 3.19: Katman-tablo dönüşümünü düzenleme

Convert Layers to Table penceresi içindeki seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Most accurate :	
Smallest: collapse empty cells :	
Use transparent GIFs :	
Center on page :	

Prevent layer overlaps :

.

Katman – tablo dönüşümü tanımlamalarını yaptıktan sonra OK düğmesine tıkladığımızda katmanların, bu tanımlamalar doğrultusunda tablo içine yerleştirildiğini görebiliriz (Şekil 3.20).

Şekil 3.20: Tablolara dönüştürülmüş katmanlar

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa Öğrenme Faaliyeti-3 içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşle	em Basamakları	Öneriler
	WEB tasarım editörünü çalıştırınız. Önceden tanımladığınız site içinde yeni bir sayfa oluşturunuz.	□ File / New
	Sayfa içinde yeni bir katman oluşturunuz.	Draw Layer
	Oluşturduğunuz katmanın ismini değiştiriniz. Katman özelliklerini düzenleyiniz.	D Properties
	Katman içine resim ekleyiniz.	Image
	Yeni bir katman daha oluşturunuz. Bu katmanı, önceki katmanın üzerine taşıyınız.	
	Katmanların yığılma sırasını değiştiriniz.	CSS Styles Layers Prevent overlaps Name Z maclogo 2 logo 1
	Katmanların iç içe yerleşimini gerçekleştiriniz.	

	CSS Styles Layers Prevent overl Name Iogo
Katmanların görünürlük özelliğini değiştiriniz.	Visible
Katmanlar için kullanıcı etkileşimi oluşturunuz.	Drag Layer Show-Hide Layers
Katman – tablo dönüşümünü gerçekleştiriniz.	Convert
Sayfanın tarayıcı ön izlemesini yapınız.	F12
WEB tasarım editörünü kapatınız.	Exit

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- Objektif Testler (Ölçme Soruları)

Aşağıdaki ifadeleri okuyarak doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa " \mathbf{D} " harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise " \mathbf{Y} " harfini koyunuz.

- 1. () Sayfa içinde yeni bir katman oluşturmak için **Layers** panelinde bulunan New Layer düğmesine tıklanmalıdır.
- 2. () Katman ismini değiştirmek için **Layers** panelinde ilgili katman seçilir ve klavyeden F2 tuşuna basılır.
- **3.** () Başka bir katmanın içine yerleştirilen katman, diğerinin özelliklerini kullanır.
- 4. () Katmanlara davranış eklemek için **Behaviors** paneli kullanılır.
- **5.** () Katmanlar ile çalışırken büyük kolaylık sağlayan **ızgara** ve **cetvel** kılavuz araçları tarayıcı ön izlemesinde görüntülenmemektedir.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz
ÖĞRENME FAALİYETİ–4

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü araçlarını kullanarak oluşturulan yerel siteye ait test işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz.

4. ERİŞİLEBİLİRLİK VE TEST

WEB sitemizi oluşturduktan sonra site içi bağlantıları ve sitenin çalışmasını Dreamweaver araçları ile kontrol edebiliriz.

Bu işlem, site diğer ziyaretçiler tarafından incelendiğinde karşılaşacakları durumu görmemiz açısından bize yardımcı olacaktır.

4.1. Uygun Kod Yazma

1973 yılında A.B.D.'de çıkarılan **Section 508,** bilgi teknolojilerinin geliştirilmesi ve devamlılığının sağlanması ile bu teknolojilerin kullanılması durumunda engelli insanların ihtiyaçlarının dikkate alınmasını amaçlamaktadır.

Section 508, özel sektör için zorunlu olmamasına rağmen, bütün WEB sitelerinde uyumlu kodların kullanılması açısından önemlidir. Özellikle bedensel engeli bulunan kullanıcıları etkilemektedir.

4.2. Erişilebilirlik Testi

Site içindeki sayfaların erişilebilirlik standartlarına uygunluğunu, Dreamweaver raporlama araçları ile kontrol edebiliriz.

Bu işlem için **Site** menüsü altında bulunan **Reports** seçeneği tıklanmalıdır. Karşımıza **Reports** penceresi gelecektir (Şekil 4.1)

eport on: Current Document	Run
let operte:	Cancel
∃ 🚔 Workflow	1
Checked Out By	
Design Notes	
Recently Modified	
🗆 🦳 HTML Reports	
Combinable Nested Font Tags	
Accessibility	
Missing Alt Text	
Redundant Nested Tags	
Removable Empty Tags	
Untitled Documents	
2 0200 1	

Şekil 4.1: Reports penceresi

Bu pencere içinde aktif olan sayfa için (current document) **HTML Reports** alanından **Accessibility** (erişilebilirlik) işaretlenerek **Run** düğmesi tıklandığında **Results** paneli aracılığıyla sonuçlara ulaşabiliriz (Şekil 4.2).

ch Validation Ta	rget Browser Che	k Link Che 🚾 Site Reports 🕞 Log Server Debug
File	Line	Description
× index.htm	47	Non spacer IMG with valid ALT [Section 508 1194.22(a); WAI/ WCAG1.0 checkpoint 1.1] FAILED No ALT c
index.htm ?	47	Non spacer IMG needs LONGDESC [Section 508 1194.22(a); WAI/ WCAG1.0 checkpoint 1.1] MANUAL No
index.htm ?	3	Color is not essential [Section 508 1194.22(c); WAI/ WCAG1.0 checkpoint 2.1] MANUAL
index.htm ?	3	Colors are visible [Section 508 1194.22(c); WAI/ WCAG1.0 checkpoint 2.2] MANUAL
index.htm ?	7	Style sheets should not be necessary [Section 508 1194.22(d); WAI/ WCAG1.0 checkpoint 6.1] MANUAL
1		

Şekil 4.2: Results paneli

Results paneli içindeki **Site Reports** alanında sayfaya ait erişilebilirlik sonuçları görüntülenecektir.

Gelen rapor verilerine ait ayrıntıları görmek için paneldeki **More Info** (**W**) düğmesine tıklamamız yeterlidir (Şekil 4.3).

Şekil 4.3: Rapor ayrıntısını görüntüleme

4.3. Tarayıcı Uyumluluğunu Kontrol Etme

Hazırlamış olduğumuz sayfaların destekleneceği tarayıcıları kontrol etmek için belge araç çubuğundaki **Check Target Browser** düğmesine tıklayarak açılan listeden **Check Browser Support** seçeneğine tıklamamız yeterlidir (Şekil 4.4.).

🛛 🐼 Code 📇 Split	Design	Title: OBA BİLİŞİM SİSTEMLERİ	(R) M. Q. C 🗉	*
BŤI	cis		Check Browser Support Next Error Previous Error V Show All Errors	
DIL	015/	,	✓ Auto-check on Open Edit Ignored Error List Settings	KINDA
Results				
ush Uslidskips Tame	A Browser Cher	Link Checker Site Reports F	FTP Log Server Debug	
Channe 10	ument			
Show: Show: File	Line	Description		
Show: Show:	Line	Description Tag IMG is missing required attribu	te alt [Netscape Navigator 7.0]	
Show: Except Doo File Index.htm	Line 47 48	Description Tag IMG is missing required attribu Support for the OBJECT tag is inco	te alt [Netscape Navigator 7.0] mplete. [Netscape Navigator 4.0]	

Şekil 4. 4: Tarayıcı uyumluluğunu kontrol etme

Check Target Browser seçenekler altında bulunan **Show All Errors** seçeneği ile sayfanın kodları içinde tarayıcı hatalarına veya diğer görüntüleme problemlerine yol açabilecek işaretleri görebiliriz.

4.4. Site Bağlantılarını Kontrol Etme

Site tasarımı süreci içinde yapılan değişiklikler (sayfa silme, isim değiştirme vb.) site içindeki bağlantıların kopukluğuna sebep olabilir. Bu durumu kontrol etmek için **File** menüsü altında bulunan **Check Page** seçeneği altındaki **Check Links** komutu tıklanmalıdır.

Karşımıza gelen **Results** paneli içindeki **Link Checker** alanında **Show** listesinden görüntülemek istediğimiz bağlantı türünü (kırık, harici, artık) seçebiliriz.

ts	
Validation Target Browser Ch	K Link Checker Se Reports FTP Log Server Debug
Broken Links	 (links to files not found on local disk)
	Broken Links
emplates/index.htm	hakkimizde.htm
emplates/index.htm	urunlerimiz.htm
emplates/index.htm	iletisim.htm
	s Validation Target Browser Cht Broken Links mplates/index.htm mplates/index.htm mplates/index.htm

Şekil 4.5: Sayfa bağlantı kontrollerini yapma

Link Checker alanı içindeki Show listesi seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

Broken Link :	 	 	
External Link :	 	 	
Orphaned Link :	 	 	

4.5. Artık Dosyaları Kontrol Etme

Tasarım sürecinde birçok dosya yenilenmekte ve aynı dosyadan farklı isimli kopyalar oluşabilmektedir.

Site içinde kullanılmayan ama site dosyaları arasında bulunan dosyalara **artık dosya** adı verilmektedir.

Site içindeki artık dosyaları görüntülemek için **Results** paneli **Link Checker** alanında **Check Links** düğmesine tıklanarak açılan listeden **Check Links For Entire Site** seçeneği işaretlenmelidir (Şekil 4.6).

Search Validation Target Browser Check Link Checke	er 🔪 Site Reports FTP Log Server Debug	
Show: Broken Links 💉 💽 (links to file	les not found on local disk)	
Deilar ,	Broken Links	
Check Links In Current Document	hakkimizde.htm	
Check Links For Entire Site	urunlerimiz.htm	
Check Links For Selected Files/Folders in Site	iletisim.htm	
And an analysis and an an an and an an		
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External		
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External		
1 Total, 1HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External		le le le le l
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External Results Search Validation Target Browser Check Link Checker	Site Reports FTP Log Server Debug	l
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External Results Search Validation Target Browser Check Link Checker Show: Orohaned Files	Site Reports FTP Log Server Debug not found on local disk)	ł
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External Results Search Validation Target Browser Check Link Checker Show: Corphaned Files Files Files	Site Reports FTP Log Server Debug not found on local disk) Broken Links	ŧ
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External Results Search Validation Target Browser Check Link Checker Show: Orphaned Files Files Files Templates/frame_men2.htm	Site Reports FTP Log Server Debug not found on local disk) Broken Links [frame_menu.htm	1
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External Results Search Validation Target Browser Check Link Checker Show: Orohaned Files Files Files Templates/frame_men2.htm Templates/frame_men2.htm	Site Reports FTP Log Server Debug not found on local disk) Broken Links [frame_menu.htm [frame_menu.htm	
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External Results Search Validation Target Browser Check Link Checker Show: Orohaned Files Files Files Files Templates/frame_men2.htm Templates/frame_men2.htm Templates/index.htm	Site Reports FTP Log Server Debug not found on local disk) Broken Links [frame_menu.htm [frame_men.htm hakkimizde.htm	
1 Total, 1 HTML 4 All links, 10K, 3 Broken, 0 External Results Search Validation Target Browser Check Link Checker Show: Orphaned Files Files Files Templates/frame_men2.htm Templates/frame_men2.htm Templates/index.htm Templates/index.htm	Site Reports FTP Log Server Debug not found on local disk) Broken Links [frame_menu.htm hakkimizde.htm urunlerimiz.htm	

Şekil 4.6: Artık dosya kontrolü

Yenilenen panelde Show listesinden Orphaned Files seçeneği işaretlenirse site içindeki artık dosyalar görüntülenecektir.

4.6. Site İçin Rapor Oluşturma

Siteye ait tüm verilerin kontrolünü Site menüsü altında bulunan Reports seçeneğini tıklayarak gerçekleştirebiliriz.

Karşımıza gelen **Reports** penceresinde rapor içinde görüntülenmesini istediğimiz verilere ait seçenekleri işaretleyebiliriz (Şekil 4.7).

porcorn j		Cancel
ect report	S:	
🗋 Wa	orkflow	
	Checked Out By	
	Design Notes	
	Recently Modified	
HT 👝	ML Reports	
N	Combinable Nested Font Tags	
	Accessibility	
-	Missing Alt Text	
-	Redundant Nested Tags	
-	Removable Empty Tags	
	Untitled Documents	

Şekil 4.7: Site için rapor oluşturma

Reports penceresi içindeki raporlama seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

Report on :			
		••••••	••••••
••••••	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
HTML Repo	orts:		
HTML Repo	orts:		
HTML Repo	orts:		

4.7. Yazım Denetimi

Sayfa içindeki metinler üzerindeki yazım hatalarını yazım denetimi ile düzenleyebiliriz.

Yazım denetimini gerçekleştirmek için; **Text** menüsü altında bulunan **Check Spelling** seçeneği işaretlenebileceği gibi klavyeden **Shift** tuşu ile birlikte **F7** fonksiyon tuşu kullanılabilir.

Açılan **Check Spelling** penceresi içinde editör sözlüğünde bulunmayan metinler (*Word not found in dictionary*) ve bu metinlere alternatif olarak gösterilebilecek ifadeler (*Suggestions*) görüntülenir (Şekil 4.8).

/ord not foun	f in dictionary:	Add to Descend
weclome		Add to Personal
Change <u>t</u> o:	welcome	
Suggestions:	welcome	Ignore
	welcomed welcomes	
	become whelmed	Ignore All
	awesome Weldon	Change All
	becomes	

Şekil 4.8: Yazım denetimi

Dreamweaver, şimdilik Türkçe yazım denetimi yapamamaktadır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa Öğrenme Faaliyeti-4 içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
 WEB tasarım editörünü çalıştırınız. Önceden tanımladığınız site içinden bir sayfa açınız. 	🛛 Open
Sayfa erişilebilirlik testini yapınız.	□ Accessibility
Site için tarayıcı uyumluluğunu kontrol ediniz.	Check Target Browser
Sayfa bağlantılarını kontrol ediniz.	Broken – External – Orphaned Link
Site içindeki artık dosyaları görüntüleyiniz.	Orphaned Files
Site için rapor oluşturunuz.	□ Site / Reports
 Sayfa yazım denetimini İngilizce'yi esas alarak gerçekleştiriniz. 	□ Shift + F7
WEB tasarım editörünü kapatınız.	\Box Alt + F4

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- Objektif Testler (Ölçme Soruları)

Aşağıdaki ifadeleri okuyarak doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa " \mathbf{D} " harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise " \mathbf{Y} " harfini koyunuz.

- 1. () Raporlama işlemi ile sayfaların erişilebilirlik durumunu kontrol edebiliriz.
- 2. () Bağlantı kontrolü ile site içinde kullanılmayan bağlantıları görebiliriz.
- **3.** () Tarayıcı uyumluluğunu kontrolü ile ziyaretçinin kullandığı tarayıcı türünü tespit edebiliriz.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ– 5

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü araçlarını kullanarak hazırladığınız site için yönetim işlemlerini gerçekleştirebileceksiniz.

5. SİTE YÖNETİMİ

WEB sitesi geliştirme süreci bileşenlerinden biri de, sitenin kullanılırlığı açısından büyük önem taşıyan **yönetim** işlemidir.

Dreamweaver, hazırlanan sitenin WEB sunucusuna aktarımı ve site içi dosyaların kullanımının devamlılığı gibi birçok noktada tasarım sürecine olumlu katkılarda bulunmaktadır.

5.1. Files Paneli

Files paneli, sitemize ait dizin ve dosya yapısını görüntüleme ve düzenlemede yardımcı olmaktadır.

Window menüsünden aktif hale getirerek ulaşabileceğimiz Files paneli aracılığıyla dizin/dosya ekleme, silme, isim ve konum değiştirme gibi birçok işlemi editör içinden gerçekleştirebiliriz.

Files paneli içinde yer alan nesnelerin kullanım amaçlarını (Şekil 5.1'den faydalanarak) yazınız.

1:	 ••
2 :	
3 :	
4	••
	 ••
5:	 ••
6 3	 ••
7 :	 ••
8 :	 ••
9 :	 ••
10	

Site dışındaki dosyalara Dreamweaver içinden ulaşabilmek için **Files** panelinde bulunan **açılır site kutucuğu** (bulunan **açılır site kutucuğu** (bulunan bulu

5.2. Siteye Yeni Klasör ve Dosyalar Ekleme

Site içinde yeni klasör veya dosya oluşturmak için **Files** paneli içinde dosya/klasör eklemek istediğimiz alanın üzerinde iken farenin sağ tuşuna tıklamamız yeterlidir. Açılan menüden klasör eklemek için **New Folder**, dosya eklemek için ise **New File** tıklanır. İşlem, isim tanımlamasının ardından **Enter** tuşuna basılarak tamamlanır.

5.3. Site Haritası Oluşturma

Site haritası kullanıcıya, sitenin seçilen bölümüne ait fikir veren iskelet şemasını sunar. Site haritası, sayfalar arası bağlantı hiyerarşisine göre otomatik olarak düzenlenir.

Site haritası oluşturmak için **Files** panelinde harita görünümüne (**Map view**) geçildikten sonra panelde bulunan **Expand/Collapse** () düğmesine tıklanmalıdır. Harita, editör ekranını kaplayacaktır. Haritayı kaydetmek için **File** menüsü altında bulunan **Save Site Map** seçeneği tıklanmalıdır. Kaydedilecek harita **bmp** yada **png** formatında işlenebilir.

Şekil 5.2: Site haritası

Harita görünümünü sonlandırmak için de Expand/Collapse düğmesine tıklanmalıdır.

5.4. Sitenin Bir Alt Bölümünü Görüntüleme

Büyük sitelerde, dosya/klasörlere erişimi kolaylaştırmak, sadece seçtiğimiz sayfalara ait bağlantıların görüntülenmesini sağlamak amacıyla harita görünümünü değiştirebiliriz.

Bu işlem için harita görünümünde iken bağlantıları görüntülenecek sayfa seçildikten sonra **View** menüsü altında bulunan **View as Root** (*kök olarak görüntüle*) seçeneği tıklanır.

Şekil 5.3: Site alt bölümlerini görüntüleme

5.5. Site Haritası Görünümünde Bağlantılarla Çalışma

Site haritası görünümünde iken sayfalar arası bağlantılar oluşturabilir veya varolan bağlantıları iptal edebiliriz.

Bağlantı oluşturma için **Site navigation** alanından istenen sayfa seçilir. Bu durumda sayfanın üst köşesinde () simgesi belirecektir. Bu simge, **dosya bağlantı noktası** olarak da adlandırılır. İmleç, bu nokta üzerine getirildikten sonra farenin sol tuşu basılı tutularak sol tarafta bulunan **Local Files** alanındaki istenen sayfaya bağlantı sağlanabilir (Şekil 5.4).

Şekil 5.4: Harita görünümünde bağlantı oluşturma

Oluşturulan bağlantıları iptal etmek için ise ilgili sayfa seçildikten sonra farenin sağ tuşu tıklanarak açılan menüden **Remove Link** seçeneği tıklanmalıdır.

5.6. Harita Görünümünde Sayfalarda Değişiklik Yapma

Harita görünümünde iken sayfalar üzerinde başlık etiketi (title) değiştirme, sayfa içine nesne ekleme veya sayfa içinden nesne silme gibi işlemleri kolaylıkla gerçekleştirebiliriz. Bu işlemler için **View** menüsü altında bulunan seçeneklerden ve dosya bağlantı noktasından faydalanılabilir.

Harita görünümünde iken View menüsü içinde yer alan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Şekil 5.5: Harita görünümünde sayfalarla çalışma

5.7. Uzak Siteye Bağlanma

Site tasarımı tamamlandıktan sonra, internet ortamında ziyaret edilebilmesi için site içinde bulunan tüm sayfa ve nesnelerin bir uzak siteye kopyalanması gerekmektedir. Dreamweaver ile özel bir aktarım programı kullanmamıza gerek kalmadan bu işlemi gerçekleştirebiliriz. Uzak site bağlantısını gerçekleştirmek için öncelikle **Site** menüsü altında bulunan **Manage Sites** seçeneği işaretlenmelidir. Ardından Manage Sites penceresi içinde uzak siteye bağlanacak yerel site seçilerek **Edit** düğmesine tıklanır. Bu durumda yerel site oluştururken karşılaştığımız **Site Definition for...** penceresi karşımıza gelecektir. Bu pencere içinde **Advanced** sekmesine geçiş yapmamız, site içi kontrolü kolaylaştıracaktır. Advanced sekmesi içindeki **Category** alanından **Remote Info** seçeneği işaretlenir.

		Category	Remote Info				
anage Sites oba bilisim Done	X New Edit Duplicate Remove Export Import Help	Local Info Remote Info Testing Server Cloaking Design Notes Site Map Layout File View Columns Contribute	Access: F FTP host: Host directory: Password: F	TP obabilisim.com www ftp_obabilisim Use passive FTP Use firewall Use Secure FTP (SFTI Automatically upload Enable file check in ar	Test Firewall Setti P) files to server on s ad check out	ings) ave	
					OK Cano	cel	Help

Şekil 5.6: Uzak siteye bağlanma

Remote Info seçenekleri içinden **Access** (erişim) alanında uzak site bağlantısı yapacağımız için **FTP** seçilmelidir. Ardından karşımıza gelen **FTP** tanımlamaları yapılarak **OK** düğmesine tıklandığında uzak site bağlantımız tamamlanmış olacaktır.

Remote Info alanı içindeki FTP bölümü seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

FTP host :	
Host directory :	
Login :	
Password :	
Use passive FTP :	
Use firewall :	
Use Secure FTP (SFTP) :	

5.8. Dosyaları Aktarma

Site içi dosyaların aktarılması, tanımlanan uzak site bağlantısı ile gerçekleştirilecektir.

Dosyaların aktarımı için **Files** paneli **Local View** görünümünde iken panelde bulunan **Put** (1) düğmesine tıklamamız yeterli olacaktır (Şekil 5.7). Dosya aktarımını onaylamamız ile birlikte yerel sitemizdeki dosyalar tanımlamış olduğumuz uzak siteye aktarılacaktır.

Files VA	sets					
🚞 oba_bili	sim	+ Local v	/iew	•		
Se C	3.					
	- oba_billa images swf arrows.gif button1.sv	wf		00		
-liec 4	costo	(2)	vre you s Tama	ure you w	ish to put t İptal	he entire site?
🕞 oba bili		Remot	e view			
		J√ A				
	index.htn menu.htn arrows.gi	n n		τ.		

Şekil 5.7: Uzak siteye dosya aktarımı

5.9. Sunucu Bağlantıları Oluşturma

Dreamweaver programında site tanımlama işlemi gerçekleştirmeden de dosya aktarımı yapabilmek için uzak sunucu bağlantıları oluşturmamız gerekmektedir. Bu işlem için **FTP&RDS Servers** seçeneğinden faydalanabiliriz.

Uzak sunucu bağlantısı oluşturmak için **Files** paneli içindeki site alanından **Desktop** seçilmelidir. Açılan listeden **FTP&RDS Servers** seçeneği üzerinde farenin sağ tuşuna tıklanarak **Add FTP Server** seçeneği tıklanmalıdır. Bu durumda karşımıza **Configure Server** penceresi gelecektir (Şekil 5.8).

Name:	Unnamed server				
Access type:	FTP	_			
FTP host:					
Host directory:					
Login:			Test		
Password:			Save		
	🗖 Use passive FTP			ii 🔻 File:	;
	🗖 Use firewall	Firewall	Settings	Files	Assets
	Use Secure FTP (SF1	 [P]		C Des	ktop Man
					Desktop
					g Bilgisayarım Ə Ağ Bağlantılarım
					FTP & RDS Server
URL prefix:	http://localhost/			<u>ب</u>	Desktop items
	3	r			
	OK	Cancel	Help		

Şekil 5.8: Uzak sunucuya bağlanma

Configure Server penceresine Site menüsü altında bulunan Manage Sites seçeneğini tıkladıktan sonra karşımıza gelen pencerede New / FTP&RDS Server seçeneğini işaretleyerek de ulaşabiliriz.

Remote Info penceresi içindeki seçenekler ile benzerlik gösteren Configure Server tanımlamalarını yaptığımızda, uzak sunucu bağlantısını gerçekleştirebiliriz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa Öğrenme Faaliyeti-5 içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
WEB tasarım editörünü çalıştırınız.	
Önceden oluşturduğunuz WEB sitesini Files paneli ile açınız.	Files Assets
 Files paneli araçlarını kullanarak site içinde düzenlemeler yapınız. 	 New Folder New File
Site haritası oluşturunuz.	□ Site Map
 Harita görünümünde site düzenlemelerini yapınız. (Sayfa başlık etiketlerini değiştirme, sayfa bağlantılarını düzenleme) 	OBA BİLİŞİM SİSTEMLERİ
Site için uzak site bağlantısını oluşturunuz.	Remote Info
Uzak siteye dosya aktarımını gerçekleştiriniz.	
 WEB tasarım editörünü kapatınız. 	□ Exit

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- Objektif Testler (Ölçme Soruları)

Aşağıdaki ifadeleri okuyarak doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa "**D**" harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise "**Y**" harfini koyunuz.

- 1. () Files paneli ile site içindeki dosyalara ait isim değiştirme, dosya / klasör ekleme, silme gibi işlemleri gerçekleştirebiliriz.
- **2.** () Dreamweaver, yerel sitenin harici bir FTP yazılımına ihtiyaç duymadan internet ortamına aktarılmasına olanak sağlamaktadır.
- **3.** () Uzak site bağlantısı oluşturma ile sunucu bağlantısı oluşturma işlemlerinin amacı birbirinden farklı değildir.

Değerlendirme

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu bölümde, modülde anlatılan öğrenme faaliyetleri ile elde edilmek istenen yeterlikleri kazanıp kazanamadığımız ölçülecektir.

A-Yeterlik Ölçme

Modül yeterliğimizin belirlenmesi için, aşağıdaki uygulama örneklerine benzer uygulamalar yapmamız istenebilir. Böylece, hedef davranışları ne ölçüde kazandığımızı görebiliriz.

UYGULAMA – 1 : Taraftarı olduğunuz futbol takımını tanıtan bir site hazırlayınız. Bu sitede takıma ait genel bilgiler, futbolcular hakkında tanıtıcı bilgiler, futbolcuların resimleri, takım istatistiksel bilgilerinin bulunması önerilir. Sitenin kullanıcı etkileşimine (formlar, açılır menüler, katmanlar vb.) olanak vermesi tavsiye edilir.

B - Performans Testi

Oğrencinin	Başlama saat	ti :	
Adı – Soyadı	Bitirme saati	:	
:	Süre	:	dk.
Numarası :			
AÇIKLAMA: Aşağıda listelenen işlem basamal gözlemlediyseniz EVET sütununa, gözlemleyemediy koyunuz	klarındaki da seniz HAYIR	vranışları Sütununa	öğrencide X işareti
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR		EVET	HAYIR
WEB tasarım editörünü çalıştırdınız mı?			
Tanımlanan site içinde yeni bir sayfa oluşturdunuz mu?	,		
Sayfa içinde form oluşturdunuz mu?			
Form içine tek / çok satırlı metin alanları eklediniz mi?			
Form içine onay kutuları / radyo düğmeleri eklediniz m	i?		
Form içine liste ve sıçrama menüleri eklediniz mi?			
Form içine etkileşim düğmeleri eklediniz mi?			
Formların geçerliliğini kontrol ettiniz mi?			
Formu test ettiniz mi?			
Sayfa içine rollover resmi eklediniz mi?			
Sayfa içinde davranışlar oluşturdunuz mu?			
Sayfa içinde açılır menüler oluşturdunuz mu?			
Sayfa içinde katmanlar oluşturdunuz mu?			
Katmanlara isim verdiniz mi?			
Katman özelliklerini düzenlediniz mi?			
Katman yığılma sıralarını düzenlediniz mi?			
Katman görünürlük özelliklerini düzenlediniz mi?			
Katmanlar için davranışlar oluşturdunuz mu?			
Katmanları tabloya dönüştürdünüz mü?			
Sayfa tarayıcı uyumluluğunu kontrol ettiniz mi?			
Site bağlantılarını kontrol ettiniz mi?			
Site içi artık dosyaları kontrol ettiniz mi?			

GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	EVET	HAYIR
Site için rapor oluşturdunuz mu?		
Sayfa içi yazım denetimini gerçekleştirdiniz mi?		
Files paneli ile çalıştınız mı?		
Site haritası oluşturdunuz mu?		
Uzak siteye bağlandınız mı?		
Uzak siteye dosya aktarımını gerçekleştirdiniz mi?		
Sunucu tanımlamaları yaptınız mı?		
WEB tasarım editörünü kapattınız mı?		

Değerlendirme

Öğretmenimiz, yukarıdaki performans testine benzer bir ölçme aracı ile modül yeterliğine ulaşıp ulaşamadığımızı ölçecektir. Bu değerlendirme için öğretmenimize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

Öğrenme Faaliyeti – 1 Cevap Anahtarı

1	D
2	D
3	Y
4	Y
5	Y

Öğrenme Faaliyeti – 2 Cevap Anahtarı

1	D
2	Y
3	Y
4	D

Öğrenme Faaliyeti – 2 Cevap Anahtarı

1	Y
2	Y
3	D
4	D
5	D

Öğrenme Faaliyeti – 2 Cevap Anahtarı

1	D
2	D
3	D

Öğrenme Faaliyeti – 5 Cevap Anahtarı

1	D
2	D
3	Y

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- GÜMÜŞTEPE Yavuz, **Dreamweaver İle WEB Tasarımı**, Türkmen Kitabevi, 2002
- İNAN Yüksek, Nihat DEMİRLİ, Macromedia Dreamwaver MX 2004, Seçkin Yayıncılık, 2005
- PAGE K Annwm, Dreamwaver MX 2004 Kaynağından Eğitim, İstanbul, 2005
- TARHAN Cenk, **Dreamweaver**, Pusula Yayıncılık, 2006
- http://www.bilgisayardershanesi.com
- http://www.macromediaturk.com
- http://www.WEBdersleri.com

KAYNAKÇA

- BABAÇ Hakan. WEB Tasarımı Ders Notları, Bursa, 2006
- GÜMÜŞTEPE Yavuz, **Dreamweaver ile WEB Tasarımı,** Türkmen Kitabevi, 2002
- OVASEVEN Melih, WEB Tasarımı Ders Notları, Bursa, 2006
- PAGE K. Annwm, Dreamwaver MX 2004 Kaynağından Eğitim, İstanbul, 2005